



<http://kefad.ahievran.edu.tr>

# Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi

ISSN: 2147 - 1037

## Opinions on Fine Arts Faculties' Ceramic Department Curricula in the Context of Ceramic Industry Expectations

Emrah Pek  
Meltem Katıranıcı

### Article Information



CrossMark

DOI: 10.29299/kefad.956939

Received: 24.06.2021

Revised: 08.12.2021

Accepted: 17.12.2021

### Keywords:

Industrial Ceramic Design,  
Ceramic Art Education,  
Education Programs

### Abstract

The study aims to examine whether the expectations of the ceramics industry are subjected in the content of the curricula followed by fine arts faculties of universities in Turkey. For this purpose, the phenomenology design, which is a qualitative research approach (phenomenology), was used in the study. Data were collected with a semi-structured interview form developed by the researchers. Among the purposive sampling types, interviews were conducted with 12 faculty members, 16 students and 15 factory design unit employees, who were determined by the "typical case sampling method". The data obtained from the research were analyzed by descriptive analysis and content analysis. While the faculty members revealed that their students are qualified to take charge as designers in the ceramics industry, thanks to the training programs implemented, sector representatives did not find the training programs sufficient. All industry representatives responded positively, students mostly positively, and faculty members negatively responded to the in-service training needs of students who will work in the ceramics industry. By associating the changes to be made in the training programs with the industrial design course contents, the sector representatives emphasized the use of technology in the production process and demanded changes in the programs accordingly.

## Seramik Sektörünün Beklentileri Bağlamında Güzel Sanatlar Fakülteleri Seramik Bölümleri Eğitim Programlarına İlişkin Görüşler

### Makale Bilgileri



CrossMark

DOI: 10.29299/kefad.956939

Yükleme: 24.06.2021

Düzeltilme: 08.12.2021

Kabul: 17.12.2021

### Anahtar Kelimeler:

Endüstriyel Seramik  
Tasarımı,  
Seramik Sanat Eğitimi,  
Eğitim Programları

### Öz

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki üniversitelerin güzel sanatlar fakültelerinde uygulanan eğitim programlarını seramik sektörünü beklentileri bağlamında incelemektir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada, nitel araştırma yaklaşımı olan olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Veri toplamak amacıyla 12 öğretim üyesi, 16 öğrenci ve 15 fabrika tasarım birimi çalışanı ile görüşmeler yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler içerik analizi yapılarak çözümlenmiştir. Öğretim üyeleri uygulanan eğitim programları sayesinde, öğrencilerinin seramik sektöründe tasarımcı olarak görev alma yeterliğinde olduğunu ortaya koyarken, sektör temsilcileri eğitim programlarını yeterli bulmamışlardır. Seramik sektöründe çalışacak öğrencilerin hizmet içi eğitim gereksinimlerine sektör temsilcilerinin tümü olumlu, öğrenciler çoğunlukla olumlu, öğretim üyeleri ise olumsuz yanıt vermişlerdir. Sektör temsilcileri eğitim programlarında yapılacak değişiklikleri, endüstriyel tasarım ders içerikleri ile bağdaştırarak, özellikle üretim sürecindeki teknoloji kullanımına vurgu yapmış, programlarda bu doğrultuda değişiklikler yapılmasını talep etmişlerdir.

**Sorumlu Yazar:** Emrah Pek, Arş. Gör. Dr., Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi A.B.D., Türkiye, pek.emrah@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-2656-052X

Meltem Katıranıcı, Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi A.B.D., Türkiye, meltemk@gazi.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-8323-8502

Bu çalışma "Seramik Endüstrisindeki Güncel Eğilimlerin (Moda) Seramik Eğitimi Bağlamında İncelenmesi" başlıklı doktora tezi alt amaçlarından bir tanesi esas alınarak hazırlanmıştır.

**Atıf için:** Pek, E. & Katıranıcı, M. (2021). Seramik sektörünün beklentileri bağlamında güzel sanatlar fakülteleri seramik bölümleri eğitim programlarına ilişkin görüşler. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(3), 1522-1561.

## Giriş

Türkiye'nin küresel ekonomi koşullarında rekabet gücünü arttıracak üretim alanlarından biri endüstriyel seramik ürünleridir. Seramik ürünlerin basit formlarda fakat çok işlevli olarak kullanılmasının yanı sıra, görsel bir unsur ve estetize etme aracı olarak kullanımı da son derece yaygındır (Güven ve Karakuş, 2016). Üretimin, küçük atölyelerde sınırlı sayıda ve özel bir tüketim malzemesi olarak yapıldığı, bilginin ise ustadan çırağa aktarıldığı geçmiş zamanlardan farklı olarak günümüzde, özellikle 19. yüzyılda üretim mantığının değişmesi ile seramik malzemesi yaygın bir üretim aracı olarak sanayinin temel malzemelerinden biri olmuştur (Çevik, 2015). Mimari, iç mekân tasarımı, sofraya eşyaları, hediyelik eşya gibi birçok alanda kullanılan seramik, malzeme olarak, sanatın tasarım bağlamında içinden gelen ve aynı zamanda endüstri ürünü olan bir özellik taşır.

Seramik sektörü, seramik yer ve duvar karoları, banyolarda ve mutfaklarda kullanılan lavabolar, klozetler, rezervuarlar, tuğla ve kiremit gibi inşaat sektörünün girdisi olan malzemeleri, refrakter harç ve tuğla malzemeleri, günlük hayatımızda kullanılan süs, sofraya ve mutfak eşyaları ve modern bilim ve tekniğin ürünlerini ve teknolojilerini üreten; seramik kaplama malzemeleri, seramik sağlık gereçleri, refrakter, seramik sofraya ve süs eşyaları, teknik seramikler, tuğla ve kiremit alt sektörlerinden oluşmaktadır (T.C.K.B., 2015, s.5).

Bunun yanı sıra seramik hammaddesi, Türkiye için ithalatı gerekmeyen nadir ekonomik değerlerden biri olarak kabul edilmektedir. Seramik sektörü, ihracatta yerli kaynakları en çok kullanan ve ithal ürünlere bağımlılığı en az olan sektörlerden biri olarak Türk ekonomisine katkısı oldukça önemlidir (Ergüven, 2015, s.5). Sektör genelinde hammaddenin %90'ı yurt içinden temin edilmektedir. Hammadde ve ara maddelerin çoğunun yurt içinden karşılanmasına ve büyük oranda ihracat yapılmasına paralel olarak sektör tarafından ülke ekonomisine önemli katma değer yaratılmaktadır (Kaya, 2010, s.7).

Hammadde kaynakları bakımından zengin bir konumda olmasına karşın, Türkiye'deki seramik sektörü dünyada markalar yaratarak öncü olma durumundan uzaktır. Dünyadaki seramik sektörünün ülkelere göre durumunu, Ergüven (2015) şu şekilde açıklamaktadır;

"... Tasarım, üstün kalite, tasarım ve markalaşma ile öne çıkan İtalya ve teknoloji odaklı üretim ile öne çıkan İspanya'dan sonra tüm ülkeler, geleneksel seramik ürünlerinde fiyat rekabetine odaklanmış ve karo sektöründe, Çin, Brezilya, İspanya ve İtalya öne çıkan ülkeler olmuştur. Sektörün önde gelen diğer ülkeleri Birleşik Krallık, Almanya, Kuzey Avrupa ve ABD ise, seramiğin kullanım alanlarını geliştirmeye odaklanarak, teknik seramik alanında liderliklerini sürdürmektedirler. İspanya ve İtalya'daki başlıca üreticiler; Türkiye, Çin, Mısır, Hindistan gibi gelişen merkezler ile rekabet etmektedir. Aşırı rekabet; bu üreticilerin, üretimi daha yüksek kalite ve fiyat aralıklarına kaydırmasına neden olmuştur.... Çin, kendi üretim

teknolojisini geliştirmeye başlamıştır. Enerjide dışa bağımlı olmayan ülkelerdeki üreticiler, gün geçtikçe daha fazla avantaj kazanmaktadır” (s.4).

Ergüven’in ifadelerinde de açıkça görüldüğü üzere seramik sektörü enerji, teknoloji, tasarım, kullanım alanlarının farklılığı gibi birçok unsurun bir araya gelmesi ile oluşmaktadır.

Türkiye’deki hammaddenin değerinin yüksek olmasına karşın, çağın koşullarına uygun standartta marka yaratma gücünü elde edememesinin nedeninin, üretim sürecinin verimli biçimde planlanıp yönetilememesi ile ilişkili olduğunu gösteren çok sayıda veri bulunmaktadır. Seramik endüstrisi, diğer birçok çağdaş endüstri alanları gibi ileri teknolojinin yanında, ileri tasarım ve tasarımın ekonomik seçkiye dönüştürülmesi süreçlerini gerekli kılmaktadır.

Özellikle, 1980 sonrasında dünya ekonomisinin geçirdiği değişim süreci, küresel ekonomi koşullarını, buna bağlı olarak da yeni rekabet koşullarını öne çıkarmıştır. T.C. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye seramik sektörü strateji belgesi ve eylem planı raporunda (2013, s.13) süreç “1980’lerden itibaren gelişmiş Avrupa ülkeleri ve ABD’ye ek olarak gelişmekte olan ülkeler, hammaddeye yakınlık, ürünlerin taşınabilirliği ve teknolojiye ulaşım imkânlarından yararlanarak, kendi seramik sanayilerini yaratmaya başlamıştır” şeklinde ifade edilmiştir. Görülmektedir ki hammadde avantajları, üretimdeki işgücü olanakları ve dünyadaki coğrafi konumu nedeni ile Türkiye, aslında dünya üzerinde öncü konumda olmaktan çok üretimin temel unsurlarındaki avantajlarını kullanarak dünya seramik sektöründeki varlığını devam ettirmeye çalışmaktadır. Teknolojik gelişimin çok fazla önem oluşturduğu ve bunun yanında tasarım, yeni konsept oluşturma çabasının da önemli olduğu sektörde Türkiye dünya genelinde sektörün lokomotif olma durumundan uzak bir görüntü çizmektedir. Gelişmeler seramik tasarımının önemini arttırdığı gibi, rekabetin ürün kalitesi yanında, ürün orijinalliği ve özgünlüğü değerlerini, ekonomi değerlerine dönüştürmüştür. Günümüzde artık seramik endüstrisi yalnızca, işlevsel ürün üretimi teknolojisini kapsamamaktadır. Var olan bu gereksinimi karşılamanın yanında, gereksinimi ekonomik bir girdiye dönüştürmek, bunu yapabilen çok sayıda rakip arasından öne çıkmayı zorunlu kılmaktadır. Üretimin temel unsurlarının avantajının yanı sıra Türkiye için İtalya örneğinde olduğu gibi tasarım ve markalaşma başlıklarında gelişim sağlayacak adımlar atmak kaçınılmaz görünmektedir. Teknoloji, tasarım gibi faktörlerin gelişimi ise ancak yetişmiş insan kaynağının oluşması ile mümkün görülmektedir.

Endüstriyel seramik üretim teknolojisi; uygun üretim personelinin yetiştirilmesi ve seramik ürünler pazarına uygun, uluslararası pazarlama süreçlerinde ekonomik girdi sağlayacağı garantilenmiş ürünlerin, üretiminin gerçekleştirilmesi ile başlar. Endüstriyel seramik ürünü üretim süreçlerinde disiplinler arası bilgi, veri ve teknoloji kullanımını gerekli kılan bir alandır. Bu alanın verimli üretimini sağlayacak insan kaynakları da çeşitlilik göstermektedir. Bu nedenle üretim noktası olarak kabul edilen fabrika, çeşitli kaynaklardan gelen üretici insan enerjisini ve yeteneklerini, kolektif

bir üretim bilgisine dönüştürerek, uygulama altına geçirmesini sağlayan, sonradan bir önceki istasyon olarak kabul edilebilir. Bu nedenle seramik üretiminde ekonomik koşullar ile kazançlı bir biçimde mücadele edecek satış ve pazarlama durağına uygun ürün iletebilmenin kaçınılmaz koşulu; üretim süreçlerine katılan her iş biriminin nitelikten ödün vermeden, bilimsel ve bilgisel deneyimini en yüksek seviyede kullanabilir olması ile ilintilidir.

Bu çalışma; yukarıda özetlenen üretim sürecinin insan kaynakları kısmında, fabrikada önemli bir birim olan tasarım birimi ile doğrudan bağlantılıdır. Endüstriyel seramik üretim sürecinde çalışacak tasarımcıların başarısı; fabrika üretim sürecinden öncesindeki üniversite eğitim sürecinin verimliliği ile ilişkilidir.

Çağın teknolojisinde insan kaynaklarının verimli kullanımı, her bir birimin kusursuzlaştırılmasının ardından, kolektif üretim deneyimi edinmelerini gerekli kılmaktadır. Söz konusu bağlamda bu çalışmanın ana problemi; tasarımcının seramik endüstrisi çatısı altında özgün bilgi birikimini, kolektif bilgiye ve uygulamaya dönüştürebilme yeterliğini kazanması ile ilgilidir. Türkiye’de sıklıkla tanık olunan, fabrikaların eğitim süreçlerini üstlenmesi durumu; verimliliğin azalması ile yetiştirilen insan kalitesinden ödün verilmesine neden olunan bir uygulamadır. Kuşkusuz, fabrika sistemine katılan, farklı kaynaklardan toplanan uzmanların, kolektif üretime katkıda bulunacağı, kurumun sistematikliğini öğreneceği, bir hizmet içi eğitiminin verilmesinden fabrika sorumludur. Ancak fabrikaların bu sorumluluk alanları, özgün gereksinim olan öğretim birimlerini kapsamamalıdır. Tersine üniversitelerin ilgili birimleri, endüstride çalışacak insan kaynağını, çağın gerektirdiği en yeni bilgiler ile donatarak, üretim alanlarına istihdam edilebilmelerini sağlamalıdır. Seramik üretiminde yer alan her bilgi alanında farklı sorunlar yaşanıyor olmasına karşın, bu çalışma kapsamında, yalnızca tasarım birimi ve üretilen ürünün marka değeri taşıyan, dünya pazarında tüketici bulabilen, ürün tasarımında çalışacak olan tasarımcının eğitimi önem kazanmaktadır.

Türkiye’de adları farklılıklar gösterse de seramik tasarımcısı olma yeterliğini kazandırma amacıyla olan, üniversite kapsamında örgütlenen eğitim kurumları, özellikle son yirmi yılda oldukça yaygınlaşmıştır. 2020-2021 eğitim-öğretim yılı Yüksek Öğretim Kurumu Bilgi Yönetim Sistemi verilerine göre Türkiye’de seramik sanat eğitimi veren kurumların tümü devlet üniversitelerinde yer almaktadır. Aynı veri tabanından elde edilen verilerde farklı isimler ile (Güzel Sanatlar Fakültesi, Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi) bulunan fakültelerin içerisinde Seramik Bölümü ve Seramik ve Cam Bölümü olarak iki isim ile eğitim sürecini aktif olarak devam ettiren bölümler bulunmaktadır (YÖK, 2021). Bu çalışma kapsamında Türkiye’nin yerleşik eğitim kurumlarından örnekler seçilerek, üretimde görev alacak aday tasarımcılarının eğitim süreçleri sektör çalışanları, öğretim elemanları ve öğrencilerin bakış açıları ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda farklı eğitim süreçleri ve program içerikleri ile eğitim veren

üç kurum analiz alanı olarak seçilmiştir. Araştırmada; seçilen kurumlardaki seramik eğitiminin kapsamı, sağladığı yeterlikler, yetersiz kaldığı noktalar ve daha iyi bir eğitim süreci için öneriler, sektör çalışanları, öğretim elemanları ve öğrencilerin görüşleri doğrultusunda raporlanmıştır.

Günümüz Türkiye'sinde üniversitelerin güzel sanatlar fakülteleri seramik bölümleri, eğitim fakülteleri ve meslek yüksekokullarından çok daha fazla seramik sektörü tasarım birimleri ile istihdam anlamında ilişkili fakültelerdir. Eğitim fakülteleri sanat eğitimcisi yetiştirme bakış açısı ile meslek yüksekokulları ise sektöre seramik üretim alanında ara eleman olarak yetiştirme bakış açısı ile eğitim vermelerine karşın güzel sanatlar fakülteleri, üretim birimleri yanında, fabrikalarda endüstriyel seramik tasarım süreçlerine dair eğitimleri, atölye veya endüstriyel dersler çerçevesinde daha özelleştirilmiş olarak vermeye çalışmaktadırlar. Ana amacı; "sanat ve tasarım sorunlarını belirleme, tanımlama ve çözme becerisi" olarak tanımlanan güzel sanatlar fakültelerinin, (A.Ü., 2021) genel olarak program profillerini ve istihdam olanaklarını ifade ederken ise "seramik fabrikalarında veya farklı sektörlerde tasarımcı olarak çalışabilmek" şeklinde ifadelere yer verdikleri görülmektedir. Araştırma kapsamında, sektör ile ilişkileri bakımından, üniversitelerin güzel sanatlar fakülteleri ve bu fakültelerin eğitim programlarına ilişkin sektör çalışanları, öğretim elemanları ve öğrencilerin görüşlerinin belirlenmesi ile daha etkili ve verimli eğitim süreçleri için önerilerin oluşturulması alana anlamlı ve önemli katkılar sağlayabilir.

## **Yöntem**

### **Araştırmanın Modeli**

Bu araştırma nitel bir çalışmadır. Nitel araştırma desenlerinden biri olan olgu bilim (fenomenoloji / phenomenology) çalışması, araştırmaya en uygun yöntem olarak değerlendirilmiştir. Nitel araştırmalarda, araştırma yönteminden biri olan olgubilim (fenomenoloji) çalışmalarında "Farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanılmaktadır" (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.78). Patton'a (2002) göre ise olgu bilim, insanların deneyimi anlamlandırma şeklini ve gerek bireysel gerekse paylaşılan anlam olarak deneyimi bilince dönüştürme şekillerini keşfetme üzerine odaklanmaktadır. Fenomenolojik araştırma doğrultusunda buradaki kilit soru: "deneyimlenen bu fenomenlerin belli bir kişi ya da kişiler için anlamı, yapısı ve özü nedir?" sorusudur. Araştırmacılar, öznel deneyimlerin içsel dünyasını araştırmak için her bir katılımcının yaşam dünyasına ulaşmaya çalışırlar" (Christensen, Johnson ve Turner, 2015, s. 408). "Fenomenolojist tarafından kullanılan öncelikli veri toplama yöntemi, açık uçlu sorular ile derinlemesine görüşmedir ki bu genellikle katılımcıların kendi deneyimlerini yazma biçiminde kullanılır" (Christensen ve diğerleri, 2015). "Nitel fenomenolojik çalışmanın son raporu anlatı biçiminde yapılır. Bu rapor, katılımcıların açıklamalarının detaylarını ve elde edilmiş verilerin hangi yöntemle toplandığını içermelidir. Veri analizinin stratejisi belirlenmiş olmalıdır. Sonuçlar deneyimin

özüne ilişkin zengin bir açıklamayı ve deneyimin genel karakteristiğini içermelidir.” (Christensen ve diğerleri, 2015, s.410).

### **Çalışma Grubu**

Bu araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme türleri arasından “tipik durum örnekleme yöntemi” ile belirlenmiştir. Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel (2013, s.90)’ ne göre amaçlı örnekleme, çalışmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından zengin durumların seçilerek derinlemesine araştırma yapılmasına olanak tanır. Belirli ölçütleri karşılayan veya daha fazla özel durumlarda çalışılmak istendiğinde tercih edilir şeklinde açıklamışlardır. Merriam (2013, s.77) ise tipik durum örneklemini, sıradan bir insanın, durumun ya da araştırılan olgunun örneğini yansıtmak için seçildiğini ifade etmiştir. Bu tanımlar ve araştırmanın alt amaçları doğrultusunda 12 öğretim üyesi, 16 öğrenci ve 15 fabrika tasarım birimi çalışanı ile görüşmeler yapılmıştır.

Türkiye’de güzel sanatlar fakülteleri, seramik bölümleri ders içerikleri incelendiğinde, en genel grupta ile sanatsal gelişim dersleri, seramik kimyası ve teknolojisi dersleri, endüstriyel alan dersleri, genel kültür - genel yetenek dersleri olarak sınıflandırılabilir. Farklı üniversitelerdeki fakültelerin programlarını, seçmeli dersler ile zenginleştirmeye ve çeşitlendirmeye çalıştıkları görülse de seramik bölümlerinden mezun olan öğrencilerin genel olarak yukarıdaki gruplandırma ile lisans düzeyini tamamladıkları görülmüştür. Söz konusu bölümlerde öğretim elemanları ise uzmanlık alanları ile ilgili dersleri yürütmektedirler. Araştırma konusu özelinde seramik bölümlerinde yürütülen endüstriyel alan dersleri incelendiğinden, çalışma grubunda; endüstriyel seramik, seramik tasarımı ve dekor yöntemleri derslerini yürüten öğretim elemanları görüşlerine yer verilmiştir. Bu doğrultuda Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümünde beş öğretim elemanı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Konservatuvarı Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik - Cam Bölümünde dört ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik ve Cam Tasarımında ise üç öğretim elemanı ile görüşülmüştür. Altısı erkek, Altısı kadın toplam 12 öğretim elemanı ile görüşülürken, görüşmecilerin mesleki deneyimleri 10 ile 40 yıl arasında değişmektedir.

Seramik malzemenin çok yönlü eğitim zorunluluğu nedeni ile eğitim sürecinin diğer sanat disiplinlere göre farklı bir sistematik ile düzenlendiği görülmüştür. Sanatsal gelişim derslerinin teorik ağırlığı, seramik kimyasının fen bilimleri alanının öğrenciye aktarım zorunluluğu, gelişen teknolojiyi seramik teknolojisi ve endüstrisi ders içeriğinde takip etme durumu, eğitim sürecinin ince bir düzenleme ile yapılmasının kaçınılmaz kıldığını göstermektedir. Bu eğitim süreci farklı dönemlerde farklı uygulamalar ile ortaya koyulduğunda, bir öğrencinin alana hâkim olabilmesi durumu ancak eğitiminin son dönemlerinde yani 4. sınıfta olgunlaşma göstermektedir. Bu araştırmanın konusu özelinde endüstri, tasarım, seramik gibi konuların kendisi ve birbirleri ile olan ilişkileri eğitim sürecinin sonuna yaklaşmış öğrenciler tarafından özümsenebileceği için, bu aşamaya başarı ile gelmiş, endüstriyel seramik, seramik teknolojisi ve dekor derslerini almış olan, eğitim sürecinde endüstriyel



alan ile ilgili fikir sahibi 4. sınıf öğrencilerine yer verilmiştir. Bu doğrultuda Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümünde yedi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik - Cam Bölümünde beş ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik ve Cam Tasarımında ise dört öğrenci ile görüşülmüştür. Yedisi erkek, dokuzu kadın toplam 16 öğrenci ile görüşülürken, görüşülenlerin hepsini son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Türkiye'deki seramik üretim bölgelerinin, seramik hammaddesinin kolay ulaşılabilecek bölgelerde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu nedenle üretimin neredeyse yarıya yakınının Bilecik – Eskişehir – Kütahya bölgelerinde yapılmaktadır (Yenilmez, Ergeç ve Kılıç, 2018, s.32). Araştırma kapsamında, seramik kaplama malzemeleri ve seramik sağlık gereçleri üretiminin en yoğun olduğu bu bölgelerdeki fabrikalar ve bu fabrikalardaki tasarım birimi çalışanları değerlendirmeye alınmıştır. Aynı zamanda araştırmada ele alınan üniversite ve fabrikaların aynı bölgede olmasına önem gösterilmiş. Bölgesel Üniversite – Sanayi iş birliğinin yoğunluğu ve mezun öğrencilerin eğitimin ilk dönemlerinden itibaren sanayi ile etkileşim seviyelerinin fazla olması nedeniyle çalışmanın genel amacını temsil ettiği düşünülmektedir. Bu bölgelerde fabrika üniversite iş birliği ve iletişiminin ne durumda olduğu, birbirlerini ne kadar etkiledikleri ve eğitim, tasarım, endüstri, kavramlarının üretime yansımalarının daha rahat görülebileceği düşünülmüştür. Bu doğrultuda Bilecik, Kütahya ve Eskişehir illerinde bulunan altı farklı fabrikada, 13 tasarım birimi çalışanı ile görüşülmüştür. Görüşülenlerin biri dışında hepsinin dört yıllık yükseköğrenimlerini tamamlamış oldukları görülürken, bir tasarım birimi çalışanı ülkenin önde gelen öncü seramik firmalarından bir tanesinden ustabaşı olarak emekli olduktan sonra çalışma hayatına yeni kurulan bir fabrikada tasarım birimi sorumlusu olarak devam ettirmektedir. Yapılan görüşmeler incelendiğinde tasarım birimi çalışanlarının, yeni mezun ve 28 yıl arasında değişen iş deneyimlerine sahip oldukları görülürken, yedisi erkek, altısı kadın toplam 13 tasarım birimi çalışanı ile görüşülmüştür.

Bunun yanında Türkiye'deki önemli sanat ve tasarım eğitimi veren üniversitelerden biri olan Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Seramik Bölümü ise, köklü tarihi ve bu zamana kadar sektör için yetiştirdiği insanların fazlalığı nedeni ile çalışma için tercih sebebi olmuştur.

### **Veri Toplama Araçları**

Bu çalışmada veri toplamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme tekniği uygulanmış, görüşme formu araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Görüşme formu geliştirilirken konuyla ilgili alan yazın taraması yapılmış, Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezindeki tezler, yapılan bu çalışma konusu çerçevesinde incelenmiştir. Veri toplama araçlarından görüşme formu temel özellikleri belirlenerek çalışma konusuna özelleştirilmiş, biri eğitim bilimleri uzmanı, ikisi sanat eğitimi uzmanı olmak üzere üç uzmandan görüş alınmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda

düzeltilmeler yapılmış, alt amaçlar doğrultusunda görüşmeci tarafından görüşme sorularının son hali belirlenmiştir.

Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümü (A.Ü., 2021), Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik - Cam Bölümü (K.D.Ü., 2021) ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik ve Cam Tasarımı Bölümü (M.S.G.S.Ü., 2021) program ve ders içeriklerine, internet üzerinden yayınladıkları Bologna bilgi paketleri aracılığı ile ulaşılmıştır (Schwandt, 2001'dan aktaran; Lincoln ve Guba, 2013, s.97). Yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulurken, ders içeriklerinde eğitim süreçleri ve endüstri ilişkisi aranmış ve görüşme formu için veri kaynağı olarak incelenmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanırken uzman görüşü, örnek katılımcılar ile ön uygulama yapılmış, soru biçim ve içeriği hakkında gerekli değişiklikler yapılarak öğretim üyeleri, öğrenciler ve tasarımcılar (fabrika temsilcisi) için üç farklı görüşme formu hazırlanarak, forma son hali verilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme soruları seramik sektörü tasarımcıları, seramik bölümü öğretim üyeleri ve seramik bölümü 4. Sınıf öğrencileri olmak üzere üç gruba uygulanmıştır.

### **Veri Toplanması**

Nitel veri toplama aracı olan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği: görüşmeye hazırlık, görüşme, ses kayıt cihazı ile alınan verileri yazıya dökme, olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilmiştir. Hazırlık aşamasında fabrika birim sorumluları ve öğretim üyeleri ile telefonla ön görüşme yapıp, görüşme kapsamı görüşmecilere aktarılmıştır. Öğrenciler ise, öğretim üyelerinin yönlendirmeleri ile özellikleri doğrulanarak belirlenmiştir. Her üç gruba da verilerin toplanmasının gönüllülük esası ile yapıldığı ve görüşme esnasında alınan ses kayıtlarında gizlilik esasına bağlı kalınarak kullanılacağı hatırlatılarak görüşme randevusu alınmıştır.

On beş fabrika tasarım birimi, 12 öğretim üyesi ve 16 öğrenci ile belirlenen randevu zamanında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ses kayıt cihazı ile görüşmeler kayıt altına alınmıştır. Bütün görüşme kayıtları aslına uygun olarak içerik analizi uygulanmak üzere yazıya dökülmüştür. Aralarından seçilen kayıtlar, başka bir araştırmacı tarafından ses kaydına uygunluğu incelenerek doğrulanmıştır.

### **Verilerin Analizi**

Çalışma kapsamında, yarı yapılandırılmış görüşmelerle elde edilen verilerle içerik analizi yapılmıştır. "İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır" (Çepni, 2010, s.185). Bu tür araştırmalarda kullanılan analiz



programları kullanılmayıp, veriler ses kayıtlarının yazıya dökümünden sonra analiz edilerek işlenmiştir.

Görüşmelerden elde edilen metinlerin çözümlenmesinde, Huberman ve Miles (2015) tarafından önerilen ve “veri indirgeme”, “veri gösterme” ve “sonuç çıkarma” gibi temel aşamalardan oluşan nitel veri analiz süreci izlenmiştir.

### **Araştırmada Geçerlik ve Güvenirlik**

Veri doyumunun sağlanması ve daha geniş, tutarlı ve güvenilir bilgiye ulaşmak amacı ile endüstriyel alanda sektör tasarımcılarından, endüstriyel seramik eğitimi veren seramik bölümleri öğretim elemanlarından, seramik bölümü endüstriyel seramik dersleri almış 4. sınıf öğrencilerinden, kendi alanlarını temsil edecek kişi sayısı belirlenerek görüş alınmıştır. Çalışmanın amaçları doğrultusunda, ilk akla gelen sorular kapsam ve içerik değerlendirmesi gözetilmeden geniş bir düzenleme ile hazırlanmıştır. Hazırlanan sorular, uzman görüşleri doğrultusunda gözden geçirilerek, görüşme formunda bulunması gereken sorulara karar verilmiştir. Fabrika tasarım birimi çalışanlarına, seramik bölümleri öğretim elemanlarına, 4. sınıf öğrencilerine, seramik sektörü beklentileri ve seramik bölümü eğitim programları ile ilgili temel sorulardan başlayarak, araştırmayı derinleştirmek için çeşitli sonda sorular hazırlanmıştır. Hazırlanan görüşme soruları için tasarımcı, öğretim üyeleri ve dil bilimcilerden görüş alınmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda soruların kapsam, içerik ve yerleri görüşme süreleri dikkate alınarak tekrar düzenlenmiştir.

Görüşme formunun geçerliliğini, uygulanan görüşme formunun düzenini ve görüşme sürecini kontrol etmek amacı ile görüşme formları ile birer tasarımcı, öğretim elemanı ve öğrenciye pilot uygulama yapılmıştır. Asıl amacı veri toplamak olmayan pilot uygulamada görüşme formunun uygulanabilirliğini geliştirmek üzere, sorulan soruların bir katılımcı ile görüşmenin pilot uygulama olduğu söylenerek denenmesi ve bu denemeye göre gerekli ifade değişikliklerinin yapılması ve gerekirse yeni soruların yazılması gerekmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s.165). Bu amaçla görüşme formu pilot uygulamasında soruların içeriği kullanılan dil, katılımcıların sorulara tepkisi, görüşmenin süresi gibi durumlar değerlendirilmiş ve yarı yapılandırılmış görüşme formu yeniden düzenlenerek geliştirilmeye çalışılmıştır. Bu aşamadan sonra veri toplama süreci başlatılmıştır.

Araştırmanın geçerliliğini ve güvenilirliğini desteklemek amacı ile görüşmeler ses kayıt cihazı kullanılarak kayıt altına alınmıştır. Görüşmelerin ses kayıt cihazından dinlenerek, konuşmalar olduğu gibi yazıya dökülmüştür. Daha sonra bulgular ve yorumlar bölümünde doğrudan alıntılar yapılarak kullanılmıştır. Yazıya dönüştürülen görüşmeler içerik analizine tabi tutularak yorumlanmıştır. İçerik analizi sonucunda oluşturulan kodlar ve temalar araştırmacı tarafından belirlenmiş ve uzman kontrolü sağlanmıştır.

Görüşmeler sonunda sektör tasarımcısı, seramik bölümü öğretim üyeleri ve 4. Sınıf öğrencilerinden elde edilen veriler ve doküman analizi sonuçları başka bir araştırmacı tarafından da

gözden geçirilmiş, karşılıklı oluşturulan kodlamalar ve doküman analizi sonuçları karşılaştırılmış “Güvenilirlik = Görüş Birliği / Görüş Ayrılığı + Görüş Birliği x 100” formülü ile görüş birliği yüzdesi hesaplanmıştır. Kodlayıcılar arasındaki güvenilirlik katsayısı görüşmelerde %85, doküman analizinde %97 olarak tespit edilmiştir. Hubermann ve Miles’a (2015) göre kodlayıcılar arasındaki güvenilirliğin %80 den fazla olması, güvenilirlik için yeterlidir.

### Araştırmanın Etik İzinleri

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir

### Bulgular ve Yorumlar

Sektör temsilcileri, öğretim elemanları ve öğrencilerin, seramik sektörünün beklentileri bağlamında, güzel sanatlar fakülteleri, seramik eğitimi programlarına ilişkin görüşleri için içerik analizlerinden elde edilen kod ve temalar Tablo 1’de sunulmuştur. Elde edilen veriler sekiz tema altında gruplanmış ve kategorilere ayrılarak ifade edilmeye çalışılmıştır. Yorumlar kısmında görüşmecilerin ifade alıntıları aktarılırken öğretim üyeleri (ÖÜ), öğrenciler (Ö), sektör temsilcileri (ST) şeklinde kısaltmalarla ifade edilmeye çalışılmıştır.

Tablo 1. Seramik sanat eğitimine ilişkin görüşler

TEMA	Kategori	Öğretim üyesi (n=12)	Sektör temsilcisi (n=15)	Öğrenci (n=16)
Lisans eğitimi tamamlandıktan sonra endüstriyel seramik sektöründe tasarımcı olarak görev alma yeterlilikleri	Yeterli	11	4	9
	Yeterli Değil	1	11	7
Eğitim sürecinden sonra gelişim ve adaptasyon gereksinimi		4	15	10
İstihdam olanakları	Yeterli	2	-	1
	Yeterli Değil	10	-	8
Eğitim kurumlarının yapması gereken yenilikler/düzenlemeler	Eğitimde kullanılan teknolojilerin güncellenme gereksinimi	7	12	3
	Öğretim üyelerinin, endüstriyel üretime ilişkin gelişim/güncelleme gereksinimi	1	2	1
Staj eğitiminin düzenlenerek				

	eğitim sürecine daha fazla katkı sağlaması gereksinimi	-	3	2
	Nitelikli yabancı dil eğitimi gereksinimi	-	2	1
	Üniversitelerin sektör paydaşlığının artırılması gereksinimi	2	10	5
	Öğrenciye serbestlik ve özgünlük olanağı sunan eğitim programı gereksinimi	-	-	4
	Mezun takip sistemi gereksinimi	-	-	1
	Endüstriyel ürün tasarım ders içeriklerinin zenginleştirilme (Bilgisayarlı tasarım, yüzey tasarım ve güncel yazılımlar) gereksinimi	2	15	1
	Endüstriyel ürün tasarım ders içeriklerine vitrifiye tasarımı ve uygulamalarının girmesi gereksinimi	-	3	-
Seramik fabrikalarının kopya ürünler nedeni ile tasarım ve tasarımcıya ihtiyaç duymamaları	Endüstriyel seramikte tasarımda özgünlüğün sektörel kaygular ile engellenmemesi gereksinimi	2	1	-
	Eğitim programlarının sektörel uyumlu, iletişim halinde, gelişmelerin takip edilerek güncellenmesi gereksinimi	3	10	5
Sektör ve üniversitedeki eğitim süreci ile ilgili, diğer unsurlar				
Tasarım fikrinin veya yaratıcılığın teknoloji bilmek (teknoloji bilen tasarım yapar) ile eş değer tutulması	Eğitim sürecinden başlayarak, sektörel olarak tasarım, tasarımcı ve yaratıcılık kavram içeriklerinin tanımlanarak öğretilmesi, uygulanması, gereksinimi	3	1	2
G.S.F.'lerin misyonu ve Endüstriyel seramik tasarımı	Endüstriyel seramik tasarımı G.S.F.'lerden çıkarılmalı ve tasarım fakültelerinin içerisine konulmalı / G.S.F.'leri ari sanat eğitimi vermeli	1	-	-
	Kuramsal altyapının sağlanacağı teorik derslerin sayısının artırılması gerekliliği	2	-	1

Öğrencinin / Tasarımcının endüstriyel üretim süreçlerini bilme gereksinimi	1	3	-
G.S.F.'ler ve G.S.F. öğrenci sayılarının istihdam olanakları ve nitelik dikkate alınarak düzenlenme gereksinimi	4	-	1

Lisans eğitimi tamamlandıktan sonra endüstriyel seramik sektöründe tasarımcı olarak görev alma yeterlilikleri teması altında verilen yanıtlar “yeterli” ve “yeterli değil” şeklinde iki kategoride gruplandırılmıştır. Analiz bulgularına göre eğitimin yeterli olduğunu düşünen en fazla frekansa sahip olan katılımcılar öğretim üyeleridir. Buna karşın sektör temsilcilerinin ise eğitim değerlendirmesinde anlamlı bir zıtlık dikkat çekmektedir. Yeterli kategorisinde ÖÜ 2;

“Öğrencilerimizin aldığı eğitim, mezun olduklarında seramik sektöründe tasarımcı olarak çalışmalarını sağlayacak yeterliliktedir. Mezuniyet aşamasında kendilerini seramik fabrikalarında tasarımcı olmak üzere staj ve eğitimlerle geliştiren ve deneyim kazanan öğrencilerimizin bu anlamdaki şansı daha yüksek olmaktadır.” ifadesi ile görüşlerini belirtirken yetersiz kategorisinde sektör temsilcilerinden ST 9 “Eğitimin tabii tasarım olarak ufkunuzu açtığını söyleyebilirim ama yeterli olup olmama kısmı 4 senede insan tasarımcı olabilir mi, olamaz bence. Dolayısıyla yetersiz bir süreçtir. Hayatta yaşadığı çevresiyle coğrafyası ile dirsek teması yaptığı insanlarla, tecrübeleriyle insanın ufkunun açılacağına inanıyorum.”

ifadesi ile görüşlerini belirtmiştir.

Bir diğer tema olan “eğitim sürecinden sonra gelişim ve adaptasyon gereksinimi” temasında ise sektör temsilcisi olan ST 1,

“Photoshop bunların başında zaten çünkü bu photoshop çok yönlü bir program. Nereye ve nasıl kullandığınız önemli ve bizim photoshopta kullandığımız ara birim sadece seramik sektörünü ilgilendiren bir birim. Bunun da herhangi bir kursu, eğitimi yok. Sadece seramik fabrikasında usta, çırak ilişkisiyle bir yere gelebilirsiniz. Dışarıda tecrübe etmeniz zor. Bu yüzden seramik fabrikasını bitirmiş bile olsanız bu fabrikaya sıfırdan başlıyorsunuz. Extra çalışmak zorunda kaldığım photoshop un endüstriyel seramiğin kullanım alanı olmuştu ..... Aslında tamamen deneme yanılma yöntemiyle oldu çünkü yaptığımız her şey direkt ürün olarak karşınızda olduğu için yaptığımız müdahalelerin ileri mi, geride mi olduğunu yapmadan göremiyorsunuz. Bir sene görüyoruz normalde sıfır başlayan bir personelin tek başına üretimi götürebilecek duruma gelmesi minimum bir sene diyoruz yani.”

tasarımcının aldığı eğitimden sonra, sektörde yeniden bir eğitim ve gelişim sürecine mutlaka girmesi gerekliliğini ortaya koymuştur.

Elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan “istihdam olanakları” temasında ise öğretim üyeleri ve öğrenciler görüş belirtirken, bu iki grup arasında anlamlı bir farklılık göze çarpmaktadır. Sektör temsilcileri ise bu konuda bir görüş belirtmemişlerdir. Bu tema altında yer alan “istihdam olanaklarını yeterli bulanlar” kategorisinde ise ÖÜ 3 “...aslında bizim üniversitemizin ilk dönem mezunları hepsi şu anda fabrikalar da kilit noktalardalar Eczacıbaşı'nın şefi de bizden tüm fabrikalarda iyi konumdalar iyi deneyimleri var artık” ifadesiyle görüşünü dile getirmiştir. Bu temanın ikinci kategorisi olan “istihdam olanaklarını yetersiz bulanlar” kategorisinde Ö 3,

“Kesinlikle. Zaten güzel sanatlar fakültesi öğrencilerinin mezuniyetten sonra kanayan yarası iş bulması. Biz hayatı devam ettirmemiz gerekiyor. Ne kadar sanat yapıyor. Biz 40 kişi mezun olduysak bunun 10 tanesi seramik sektöründe ya vardır ya yoktur. Diğer 30 kişi bambaşka sektörlerle kaymıştır veya işsizdir.”

ifadesiyle istihdam yetersizliklerine vurgu yapmıştır.

Eğitim kurumlarının yapması gereken yenilikler/düzenlemeler teması altında 9 kategori yer almaktadır. Bu temada yer alan “eğitimde kullanılan teknolojilerin güncellenme gereksinimi” kategorisi en fazla frekansa sahip kategori olarak dikkat çekmektedir. Kendi içindeki gruplara bakıldığında ise en fazla bu görüşü sektör temsilcilerinin dile getirdiği görülmektedir. Sektör temsilcilerinden ST 14,

“Buraya geldiğimde bilgisayar programları konusunda çok fazla eksiğim vardı. Mesela ilk sorulan soru işte photoshop bilgisi var mı dendiğinde ben photoshop'u biliyorum diyebilecek seviyede değildim okuldan çıktığımda. Çünkü ben okurken zaten müfredata dijital tasarım, pardon bilgisayar destekli tasarım dersleri eklendi. O zamana kadar zaten Afyon'da o dersler mevcut değilmiş, diğer fakülteleri bilmiyorum. Oradan başladık onun haricinde seramik makineleri ve teknoloji üzerine aldığımız derslerde de fabrika içerisinde kullanılan makinelerin bilgileri yok hiç görmedim. Mesela Kerajet'i ben ilk fabrikada duydum, Kerala Print gibi makineleri 6 kafalı, 7 kafalı. Bu kafalar photoshop'ta kanal olarak görünür bunlar en temel bilgi ama okulda bu şekilde bir bilgi bize verilmedi.”

ifadesi ile yetersizlikler dile getirmiştir. Bu temanın ikinci kategorisi olan “öğretim üyelerinin, endüstriyel üretime ilişkin gelişim/güncelleme gereksinimi” kategorisinde de sektör temsilcilerinden ST 13,

“G.S.F.'de özellikle endüstriyel derslerde eğer photoshop dersi veriliyorsa öğrencilerin o endüstriyel sektördeki alanı genişletmek için, iş imkânını arttırmak için photoshop derslerine buradan çıkmış birinin girmesi lazım. Yani daha önce endüstriyel sektörde çalışmış birinin o

dersi vermesi lazım. ...Çünkü bizim orada dersi gördüğümüz hocanın bilgisi yeterli değildi o da bizimle beraber photoshop'u öğreniyordu o yüzden buraya gelirken yetersizdik"

şeklindeki ifadesi ile neden öğretim üyelerinin gelişim/güncelleme gereksinimlerini ortaya koymuştur.

Bir sonraki kategori olan "staj eğitiminin düzenlenerek eğitim sürecine daha fazla katkı sağlaması gereksinimi" kategorisinde sektör temsilcileri ve öğrenciler görüş belirtirken öğretim üyeleri bu konuda herhangi bir görüş belirtmemişlerdir. Sektör temsilcisi olan ST 5,

"Okulda aldığımız eğitimler aslında stajyerlik dönemi de var bu işin içinde bu stajyerlik dönemi daha farklı olabilirdi bence. Okulla aynı paralel ekseninde ilerleyen staj dönemi olsaydı, yani iş yeriyle birlikte yürüyen bir staj dönemi olsaydı gerçek anlamda daha verimli olacağını düşünüyorum."

ifadesi ile staj eğitiminin daha fazla katkı sağlayabileceğine işaret ederek görüşünü belirtmiştir. Bu temanın dördüncü kategorisi olan "nitelikli yabancı dil eğitimi gereksinimi" kategorisinde de yine sektör temsilcileri ve öğrenciler görüş belirtirken öğretim üyeleri bu konuda herhangi bir görüş belirtmemişlerdir. Sektör temsilcilerinden ST 15 "*Kurum içinde yetersiz kaldığımız alanlar var tabii ki de özellikle yabancı dil mesela benim için problem. Yabancı dil için yeterli seviyede eğitim alamadık.*" ifadesi ile yabancı dil eğitimindeki yetersizlikleri dile getirmiştir. Üniversitelerdeki eğitim sürecinde "sektör paydaşlığının artırılması gereksinimi" kategorisinde en fazla frekansa sahip olan sektör temsilcileri katılımcıdır. Bu katılımcılardan ST 2,

".... öğretim üyeleri mi yapar yoksa üniversite kendi mi yardım eder bu sadece bizim için değil, belki mühendisler içinde geçerli olabilir çünkü onlarda da aynı yakınmaları duyabiliyorum. Hocaların bir şekilde hangi firma ile anlaşılırsa artık, üniversitenin veya 15 gün belki bir şekilde ikamet edilip bir hotelde filan, bu sektörde sıklıkla bandında ARGE, ÜRGE, sıklıkla bantları bu 3'lü içinde 15 gün içinde workshop gibi burada çalışanlarla birlikte tabii ki bir eğitim verilebilir. Çünkü bizim okula yaptığımız işle, endüstriyel işini çok bağdaştıramıyorum."

şeklindeki görüşleri ile eğitim sürecinde sektör ile ilişkilerin önemine değinmiştir. Sektör temsilcilerinin frekansının yüksek olduğu bir diğer kategori olan "endüstriyel ürün tasarım ders içeriklerinin zenginleştirilme (Bilgisayarlı tasarım, yüzey tasarım ve güncel yazılımlar) gereksinimi" kategorisinde ST 6,

"....arkadaşlarımızla birlikte artık tasarım bilgisayar destekli programlar sayesinde oldu. Birçok program var bu konuyla ilgili. Herkesin böyle bir eğitim alması şarttı. Ama bunun için bir zaman gerekiyor. Bugün CNC makinelerinde yapılan modellerimiz de var. Bunda çalışan bir ekibimizde var. Ama bir noktaya kadar size modül iletilebiliyor. Ama bir klozet formunda



gördüğümüz kadarıyla bu tarz tasarımlar şu an çok kolay gözüküyor. İllaki el değmesi gerekiyor yani. Bu işte, sektörde sadece çizim programı bilmek çok yetersiz kalıyor.”

ifadesi ile bu kategoriye dikkat çekmiştir. Belirlenen bir başka tema olan “seramik fabrikalarının kopya ürünler nedeni ile tasarım ve tasarımcıya ihtiyaç duymamaları” teması altında yer alan iki kategoriden ilki olan “endüstriyel seramikte tasarımda özgünlüğün sektörel kaygılar ile engellenmemesi gereksinimi” kategorisinde fikrini belirten ÖÜ 1,

“Türkiye’ de tasarımcıyı pazarlamacılar yönlendiriyor. Bunu çok konuştuk tartıştık. Bütün mesele pazarlamacıda bitiyor. Pazarlamacı adam modayı biliyor. Teknolojiyi değil ama modayı biliyor. Teknolojiyi bilmiyor ama hangi kültüre satacağını biliyor. Ben bunu Araplara satarım diyor ama biz tasarımcıyız. Tasarımcının o kadar çok şeyi bilmesine de gerek yok aslında tasarımcıysan eğer. Sen bunu Araplara satacağım dersin adam ona göre taharet musluğunu koyar. O kadar olması lazım ama bizim Türkiye’de bu dediğin şey hiçbir fabrikadan beklemiyorum ben. O işi Türkiye’ de pazarlamacılar yapıyor. Şu anda hangi fabrikaya ben dekor tasarımcısıyım diye git, adam pazarlamacıyı çağırıyor. Pazarda en çok giden dekor hangisi, en çok tutulan renk ne, en çok satılan ülke. Şunlar şunlar. Bakın diyor beyler, trend bu, örnek de bu. Belli çünkü piyasada satılıyor.”

ifadeleri ile özgün tasarım ve tasarımcı olgusunun Türkiye’de seramik sektöründe satış-pazarlama kaygısı karşısındaki durumunu ifade etmeye çalışmıştır. Bu temanın ikinci kategorisi olan “eğitim programlarının sektörle uyumlu, iletişim halinde, gelişmelerin takip edilerek güncellenmesi gereksiniminde ise sektör temsilcilerinden ST 9,

“Fabrikadaki tasarımcı, fabrikadaki çalışan, fabrikadaki mühendis zaten gündemi takip edip, makaleleri okuyor. Kendini geliştirip rakip firmanın ürettiği şeylerin yakın ya da daha iyisini üretmez zorunda öyle bir zorunluluk var. Ama okullarda bu yok. Tasarım dediğimiz gibi kişisel bir şey, tecrübeyle olacak bir şey o fabrikaya kalmış. Hayal gücü geniş olan birisini bulur, bulamaz. Bunun okulda eğitimle ilgisi olduğunu düşünmüyorum. Bu yüzden sektöre geçiş için sektörün içinde bulunduğu bir eğitim gerekli.”

ifadesi ile eğitim sektörünün, eğitim sürecinde kurulmasının gerekliliğine ilişkin görüşünü belirtmiştir.

Analiz sonucu “sektör ve üniversitedeki eğitim süreci ile ilgili, diğer unsurlar” başlığı oluşturulmuştur. Yapılan analizler sonucu, bu başlık altında iki temaya yer verilmiştir. Dikkat çekici bir kategori olarak değerlendirilebilecek olan “endüstriyel seramik tasarımı G.S.F.’lerden çıkarılmalı ve tasarım fakültelerinin içerisine konulmalı / G.S.F.’leri ari sanat eğitimi vermeli kategorisine” ÖÜ 4,

“Sanat eğitimiyle endüstri tasarımı çok farklı şeylerdir. İkisinin ürünü çok farklıdır. Endüstri ürünü endüstrisi olan satışa yönelik tüketici genelinin estetik beğenisine uygun üretilmiş

ürünlerdir. Eşsizdir. Sanatçının duygu ve düşüncelerine, hatta siyasi görüşlerine, isyanlarına, itirazlarına, bazen ekole isyanına bağlıdır ama endüstriyel ürünün böyle bir kaygısı yoktur. Onun kaygısı estetik değildir. Yani alıcının beğenisine uygun olmalı, fonksiyonu olmalı ve insana göre olmalıdır. Ergonomik olmalıdır. Seri üretime de uygun olmalıdır. O yüzden sanat ürünüyle arasında uçurum vardır. O yüzden endüstriyel tasarım seramik G.S.F. fakültelerinden çıkarılmalı ve tasarım fakültelerine konulmalı. G.S.F.'de salt sanat eğitimi verilmeli. Böyle bir ayırım mutlaka yapılmalı çünkü böyle gittiği sürece sanatla endüstriyel tasarım çok birbirine karışıyor. İki farklı alanlar. Sanat ekolleri endüstriyel tasarıma uygulanabilir mi, bu tasarımın becerisine ve fikir, buluşuna bağlıdır. Örneğin kavramsal sanat şu anda güncelse, endüstriyel ürünlerde de belki bazılarında bu konular uygulanabilir ama fabrikalar bunu üretir mi, üretmez mi, alıcı alır mı, bunda risk vardır. O riski de fabrikanın göze alacağını sanmıyorum. Çünkü güncel estetik kaygısı var, güncel moda var. O moda için uygun üretimler yapılması ve fabrikanın satışı kurtarması gerekiyor. İşçisini çalışanını besleyecek ve kar edecek. O yüzden sanatsal bir endüstriyel tasarım satmayabilir.”

ifadesi ile sanatsal ve endüstriyel seramik eğitiminin farklılıklarına vurgu yapmış, bu farklılıkların eğitimde karmaşaya neden olduğunu belirtmiştir. Bu nedenle görüşmeci bu iki alanın ayrılması gerektiğini ve her iki alanda da kendi amacına uygun eğitim verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Yapılan analizlerde diğer bir kategoride ise “kuramsal altyapının sağlanacağı teorik derslerin sayısının artırılması gerekliliği” kategorisi oluşturulmuş ve öğretim üyeleri ve öğrenciler görüş belirtirken sektör temsilcileri bu kategoride herhangi bir görüş belirtmemişlerdir. Görüş belirtenlerden ÖÜ 6 “Daha fazla bilgisayar bilgisi ve kuramsal alt yapının iyi oluşmasını sağlayacak teorik derslerin sayısının artırılması gerekmektedir.” ifadesi ile bu kategoride görüşlerini belirtmiştir. Diğer unsurlar temasının altında yer alan “G.S.F.’ler ve G.S.F. öğrenci sayılarının istihdam olanakları ve nitelik dikkate alınarak düzenlenme gereksinimi” kategorisinde ise ÖÜ 8

“Maalesef çok fazla hani açık var ama nitelikli kaliteli, program bilen öğrencilere ama çok yeterli değil çünkü kendi oturmuş kadroları var. Ben Eskişehir’de de bazı fabrika sahipleri ile iletişim halindeyim. Onlar da hep bizim oturmuş bir kadromuz personelimiz var diyor. Bir de fabrikalar da öğrenci, çalışan açısından çok cazip değil. İstedikleri an çıkarabiliyorlar. Bu da kişilerin fabrikalarda hangi alan olursa olsun çalışmalarını geri itiyor. Vardiya sistemi de çalışanları geri itiyor. Özellikle de kadınları. Bu nedenle istihdamla ilgili olumlu söyleyemem. Zaten fabrika sayısı belli. 80 G.S.F. var. Bunlardan her yıl 10 kişi mezun olsa ki daha fazla, 800 kişi yapar. 10 tane fabrika 800 kişiyi istihdam edemez her yıl.”

ifadesi ile mezun sayısının fazlalığına ve istihdam sorununa dikkat çekmiştir.

## **Sonuç, Tartışma ve Öneriler**

Bu çalışmada, farklı üç üniversitede görev yapan 12 öğretim üyesinin görüşlerini almak üzere aynı sorular yöneltilmiştir. Kendilerine yöneltilen ilk soru “mezunlarınızın bazılarının seramik sektöründe çalışacağını var sayarak; kurumunuz öğrencilerine sunulan eğitimi değerlendir misiniz?” biçiminde olmuştur. Öğretim üyelerinin büyük bir bölümünün ifadeleri, öğrencilerinin seramik sektöründe tasarımcı olarak görev yapmaya yeterli oldukları savını içermektedir. Ancak bu savın dayanakları güçlü kanıtlar ile açıklanmaktan uzaktır. Bu sav ileri sürülürken, tasarımcı yeterliliklerinin endüstriyel alan ile buluşması durumunda, hangi eksikliklerin ortaya çıktığını gösteren veriler görüşmeciler tarafından ortaya konulmamıştır. Özellikle tasarımcı yeterliliği kapsamında yeni eğilimlerin yeterlilik alanına sokulmadığı, diğer soruların yanıtlarında ortaya çıkmıştır. Seramik eğitimi alanlarında eğitim veren tüm eğitimcilerin seramik endüstrisi hakkında güncel gelişmeleri kapsayan bilgilendirme çalışmalarına katılım zorunluluğu akademik çalışma kapsamında yer almalıdır.

Aynı soruya sektör temsilcileri tarafından verilen cevaplarda, öğretim üyelerinin savlarının bütünü ile ters olarak, öğrencilerin sektörde tasarımcı olarak görev yapmaya yeterli olmadığı görüşü ortaya çıkmıştır. Bu yanıt oranı; öğretim elemanları ile sektör temsilcilerinin birbiri ile bağlantılı olması gereken ortak çalışma alanında uyum sağlamadıklarını göstermektedir. Sektör temsilcisi beklentilerinin tamamı, kendi üretim alanının gereksinimi ile sınırlı iken ve maksimum verimlik sektörün ihtiyacı ile belirlenmek istenirken; öğretim üyesinin yeterlilik kapsamının, sektörden tamamen bağımsız olduğu gözlenmiştir.

Sektör temsilcilerinin üniversite eğitim programları ve gerekçeleri konusunda bilgi ve birikim sahibi olmaları ve bu bilgiye katkı sağlamaları gerekmektedir. Bu süreç uzman istihdam edebilme sürecinin başlangıcıdır. Bu katılım süreci, nitelikli işgücü sağlamada yaşanan zaman kaybını ortadan kaldıracaktır. Kurt ve Metin (2013) “Sanayi temsilcilerinin öğretim elemanı olarak değerlendirilmesinin önü açılmalıdır. Buna mevcut mevzuat izin vermektedir. Sadece irade gösterilmesi yeterlidir” ifadeleri ile devletin düzenleyici desteğinin önemine vurgu yapmışlardır. Ayrıca seramik sektöründeki insan kaynakları birimleri, burs ve teknik destek yöntemlerini de deneyerek, alanlarında uzman yetiştiren bölüm ve fakültelerle organik ilişki kurabilmeyi bir gereklilik olarak görmelidir. Sektörün insan kaynakları birimlerinin, eğitim sürecine katılımı, geleneksel işveren psikolojisi ile değil, kendi elemanının öz geçmişinin zenginleşmesine, erken tarihlerde yetkinleşmesine katkıda bulunacak şekilde ele alması gerekmektedir.

Öğrencilerin aynı soruyu, öğretim üyesi ve sektör temsilcisinin sayısal ortalamasına yakın bir biçimde yanıtlamış olmalarına karşın, yeterlilik beklentisinin kriterinin ne olduğuna dair net bir görüşlerinin olmadığı gözlenmiştir. Özellikle sektörde istihdam edilmek isteyen öğrencilerin kendilerini alanda yeterli görmedikleri tespit edilmiştir. Bu kaygıyı azaltabilmek amacıyla,

öğrencilerin seramik eğitime kabul edilmelerinin ardından, seramik sektörünün çalışma koşullarının gözlenebildiği ve gelişmelerin izlenilip öğrenilebildiği derslerin açılmasına özen gösterilmeli ve bu tür dersler seminerlerle de desteklenmelidir. Ayrıca bu dersleri verecek öğretim üyelerinin deneyimlerinin de gözetilerek seçilmesinin, sürecin niteliği açısından önemli bir etken olacağı görülmektedir.

Mezunların seramik sektöründe istihdamı durumunda, istihdam edilen tasarımcının endüstri koşullarına uyum sağlaması için ek bir eğitimin gerekli olup olmadığı sorgulanmış; bu soruda da öğretim üyelerinin büyük bir bölümü bunun gerekli olmadığını savunmuştur. Fakat aynı soruya istihdam eden kurumun temsilcisi, öğrencinin sektörel uyum eğitimini gerekli görmektedir. Bu çelişki, üniversite ile sektör arasındaki ilişkide, öğretim üyelerinin bilgi ve deneyimlerini aktarabildikleri ve her iki tarafın da sonuçlar hakkında birlikte değerlendirme yapabildikleri bir iletişimin var olmadığını göstermektedir.

Öğretim üyeleri, seramik sektörüne ilişkin pratik bilgilerini en az iki yılda bir güncellemeli, güncelleyeceği bu bilgiler ile sektöre insan kaynağı yetiştirdiğini unutmamalıdır. Çünkü endüstri teknolojisinin değişim hızı, tasarım süreçlerini aynı ivmede değişmeye zorlamaktadır.

Aynı soruda sektör temsilcilerinin tamamının uyum sürecini zorunlu görmeleri onların üniversite eğitiminin kazanımları hakkında yeterli bir bilgiye sahip olmadıklarını ve tüm bilgi birikimini yalnızca o fabrikanın tasarım gereksinimine göre değerlendirdikleri görülmektedir. Oysa sektör temsilcisi öğretim süreçlerini güncel biçimde izleyebilse; tasarımcı personelin potansiyel olarak barındırdığı bilginin, sektörün yararına dönüştürülmesinde rehberlik etme olanağına sahip olduğunu görebilecektir. Sektör temsilcileri tasarımcıya nasıl tasarım yapacağı konusunda değil, tasarım yetisini sektör gereksinimlerine nasıl uygun hale getirebileceği konusunda yardım edebilir.

Seramik sektörü insan kaynakları birimleri, potansiyel çalışanlarının özelliklerini, kendi üretim platformlarının gereksinimlerini bağlamında değerlendirerek; üniversite sektör ilişkilerini sağlayan proje ve anlaşmalar ile taleplerini bildiren raporlar hazırlamaları gerekir. Korkmaz ve diğerlerine (2013 s.847) göre bu konu "Üniversiteler ve iş yaşamı içerisindeki kurumların bir araya getirilerek ortak çalışmaların yapılmasına ilişkin planlamalar yapılması ve bu doğrultuda çeşitli eğitim ve organizasyonların gerçekleştirilmesinin üniversite-sanayi iş birliğinde etkin rol oynayacağı söylenebilir" şeklinde ifade edilmiştir. Tüm seramik sektörü tarafından hazırlanan söz konusu raporların üniversitelere sunulması, eğitim içeriklerinin gerçekçi biçimde güncellenmesi için uygun verinin toplanmasını sağlayacaktır. Sektöre uyum gerekliliğine ilişkin soru; öğrenciler tarafından çok yüksek oranda sektör temsilcilerinin yanıtlarına benzer biçimde verilmiştir. Öğrencilerin verdiği bu cevaplar, sektörde istihdam edilmesi durumunda, öğrencinin kendisini yeterli hissetmeyeceği kaygısı taşıdığını göstermektedir.

Öğrenci seramik eğitimi sürecinde, mezuniyet sonrası çalışacağı alan hakkında gerçekçi bilgilere dayalı araştırma yaparak kararını somutlaştırmalıdır. Bu karar öğrencilik döneminde kesinleştiğinde; öğrencinin eksikliklerini üniversitenin olanakları ile karşılayabilme talebinde bulunmasını kolaylaştacaktır. Ayrıca, proje tabanlı ortak çalışmalara gönüllü katılım yoluyla, eksikliklerini zamanında giderme olanağına sahip olacaktır.

Öğretim üyeleri, sektör temsilcileri ve öğrenciler seramik eğitimi veren kuramların, seramik sektörünün gereksinimlerini karşılayacak ve böylece ülke ekonomisine katkı sağlayacak insan kaynağının oluşturulması konusunda gerçekleştirilecek eğitim programlarının güncellenmesini, büyük oranda gerekli görmüşlerdir. Bu güncellenmenin içeriğinde bir yandan dünyayı izleme bağlamında yabancı dil eğitimi gereksinimi vurgulanırken, büyük oranda seramik teknolojisi ve seramik sektörünün gereksinim duyduğu alanlara yönelik yapılması gerekliliği, tüm görüşmeciler tarafından işlevsel görülmüştür. Güncellemelerin yeterliliğinin sınanması için mezun takip sisteminin oluşturulması araştırmaya katılan bir öğrenci tarafından özellikle vurgulanmıştır. Sektör temsilcilerinin tamamı ders içeriklerinin temel eksikliğinin bilgisayarlı tasarım bilgisi eksikliğinden kaynaklandığını vurgulamış, güncel yazılım programlarının eğitim içeriklerinde yer almasının kaçınılmaz olduğunu belirtmiştir.

Seramik eğitimi, gerek tasarım gerekse seramik teknolojisi eğitimi alanları, üretim sektörlerinin gereksinimlerine uygun olarak güncellenirken, güncelleme çalışmalarında, paydaş görüşlere özen gösterilmelidir. Bu durum T.C. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye seramik sektörü strateji belgesi ve eylem planı raporunda ifade edildiği şekli ile (2013, s.55) “Ülkemiz eğitim sistemi, işgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmaktadır. Mevcut mesleki eğitim programlarının, ilgili tüm taraflarla iş birliği içinde güncellenmesi ve mesleki eğitimin işgücü piyasasındaki gelişmelere cevap verecek esnekliğe kavuşturulması önem arz etmektedir” ortaya konulmaktadır. Bunun yanında eğitim programlarının uygulama alanlarında proje tabanlı çalışmalar yoluyla seramik sektörü ile uyum, lisans programı çerçevesinde başlatılmalıdır.

Seramik tasarımına ilişkin program güncellemeleri; seramik bölümlerinin istihdam alanları dikkate alınarak, uzmanlaşmaya yönelik tasarım anabilim dallarına ayrılmalıdır. Seramik sanatı kapsamında sanatçı olarak çalışacak aday ile endüstriyel seramik sektöründe çalışacak adayın tasarım eğitimindeki özgün ayrımları, anabilim dalı ders programlarında en az iki farklı yarıyıl şeklinde düzenlenmelidir.



<http://kefad.ahievran.edu.tr>

# Ahi Evran University Journal of Kırşehir Education Faculty

ISSN: 2147 - 1037

## ENGLISH VERSION

### **Opinions on Fine Arts Faculties' Ceramic Department Curricula in the Context of Ceramic Industry Expectations**

#### **Introduction**

Industrial ceramic goods are one of the manufacturing sectors in which our country will be able to improve its competitiveness in the face of global economic conditions. Additionally, ceramic products are frequently used as a visual element and as an aestheticization tool and used in simple yet multifunctional forms (Güven ve Karakuş, 2016). When compared to the past, when ceramic manufacturing was carried out by hand in small workshops as special consumption materials in limited numbers, and know-how has passed down through the master-apprentice relationship to the next generation, ceramic material has now emerged as one of the basic materials of the industry and is used as a common production tool, particularly ever since 19th century (Çevik, 2015). We come across ceramics in a variety of sectors, including architecture, interior design, tableware, and souvenirs, and it reveals characteristics that are associated with the art in the context of design, while it is also an industrial product.

The ceramic industry consists of ceramic tile, ceramic sanitary ware, refractory, ceramic tableware and ornaments, technical ceramics, brick and tile sub-sectors that manufacture ceramic floor and wall tiles, sinks used in bathrooms and kitchens, toilet bowls, reservoirs, materials that are inputs of the construction industry such as brick and tile, refractory mortar and brick materials, ornaments, tableware and kitchenware used in our daily life, and products of modern science and technology (TCKB, 2015, p.5).

Furthermore, ceramic raw material is considered to be one of the handful economic values that do not require importation into our country. The ceramic industry contributes to the Turkish economy since it is one of the industries that makes the greatest use of domestic resources for export and has the least reliance on imported products (Ergüven, 2015, p.5). Throughout the industry, 90% of the raw material is supplied domestically. Parallel to the fact that most raw materials and intermediates are sourced domestically and that a substantial quantity of export is realized, the



industry contributes significantly to the country's economy by adding significant value (Kaya, 2010, p.7).

Although Turkey has a plethora of raw material resources, the ceramics sector there is far from becoming a world leader in terms of establishing brands. The status of the ceramic industry in the world per country stated by Ergüven as follows (2015):

“... Following Italy, which stands out for its design, superior quality, design, and branding, and Spain, which stands out for its technology-driven production, all countries focused on price competition in traditional ceramic products, and China, Brazil, Spain, and Italy established themselves as tile industry leaders. Other industry leaders, such as the United Kingdom, Germany, Northern Europe, and the United States, retain their leadership in technical ceramics by concentrating on broadening ceramics' application areas. The main manufacturers in Spain and Italy compete with developing centers such as Turkey, China, Egypt, and India. As a result of excessive competition, these manufacturers resorted to shifting their manufacturing to higher quality and price ranges.... China has started to develop its own manufacturing technology. Manufacturers in countries that are not reliant on imported energy are making headway on their competitors day by day” (p.4).

Ergüven's statements make it obvious that the ceramics industry is established by integrating numerous components such as energy, technology, design, and the wide range of applications that it serves.

Even our country has a high value of raw materials; evidence suggests that the lack of effective planning and management of the manufacturing process is the root cause of the country's inability to attain the power to establish a brand in line with the requirements of the era. Like many other contemporary industrial fields, the ceramic industry necessitates the processes of transforming the advanced design and design into an economical collection, besides the advanced technology.

Most notably, the change of the world economy following 1980 brought the global economy and, consequently, the new conditions of competition into the foreground. The Ministry of Science, Industry, and Technology of the Republic of Turkey describes the process in the Turkish ceramics industry strategy document and action plan report (2013, p.13) as: Growing demand for ceramic products has prompted developing countries, and also developed European countries and the United States, to establish their ceramic industries, taking advantage of the proximity of raw materials, the mobility of products, and the availability of technological tools. Evidently, because of its raw material advantages, workforce availability in the manufacturing industry, and geographic location in the world, Turkey is trying to sustain its presence in the world ceramic industry by utilizing its advantages in the fundamental elements of manufacturing rather than attempting to be the world's leading ceramic manufacturer. In an industry where technological growth and the effort to generate

new designs and concepts are crucial, Turkey has an image of being a country that is far from being the spearhead in the world. The developments not only raised the importance of ceramic design but also changed the values of product originality and uniqueness into economic values in addition to the quality of the product. Today, the ceramic industry encompasses more than just the technology of functional product manufacturing. In addition to fulfilling a current need, transforming the need into an economic input necessitates the need to distinguish oneself from other competitors who are also capable of performing the same task. Apart from the advantage of fundamental manufacturing elements, Turkey appears bound to improve design and branding, as Italy has done. Improving technology and design factors is only possible with the formation of a qualified workforce.

Industrial ceramic production technology begins with the training of qualified production personnel, followed by the development of goods that are suited for the ceramic product's market and that are assured to give a lucrative input to international marketing operations. Industrial ceramic product is a field that requires the use of interdisciplinary knowledge, data, and technology in production processes. The human resources that will enable efficient production show variety. For this reason, the factory, as a recognized production point, may be thought of as the second-to-last station that facilitates the application of productive human energy and talents gathered from many sources while transforming them into collective production knowledge. Therefore, the imperious condition to be able to compete lucratively in the ceramics industry and of being able to deliver products suitable for sales and marketing station is therefore linked to the ability of each business unit participating in the production processes to utilize its scientific and informational experience at the highest level possible without compromising quality.

This research is directly related to the design unit, a critical unit in the factory and falls under the human resources section of the production process, which was previously summarized. The success of designers who will work in the industrial ceramic manufacturing process is tied directly to the efficiency of the university education preceding the factory manufacturing process.

To effectively use human resources with today's technology, it is necessary to gain collective production experience once each unit has been perfected. In this context, the primary problem addressed by this study is the designer's capacity to acquire skills necessary for transforming original information into collective knowledge and practice under the roof of the ceramic sector. The fact that manufacturers conduct training procedures, which is a common occurrence in our country, results in a decline in productivity and compromises the quality of the people raised. Without a doubt, the factory is accountable for offering in-service training that will enable experts gathered from various sources and participating in the factory system to contribute to collective production and learn the institution's procedures. Yet, these responsibility areas of the factories should not cover the teaching units, which are the original needs. On the contrary, universities' relevant units should empower the

human resource that will work in the industry with the most up-to-date information required by the age and guarantee that they can work in manufacturing sites. At the same time, there are distinct issues in each field of knowledge in ceramic manufacturing; within the scope of this study, only the design unit and the education of the designer who will work in product design that conveys brand value and attracts consumers on the global market gain value.

Although their names vary in our country, educational institutions that focus on building the skills necessary to become a ceramic designer and organized within the universities' framework have grown in popularity over the last two decades. As statistics of the Higher Education Institution Information Management System for the academic year 2020-2021 show, all institutions in Turkey that provide ceramic art education are located within state universities. Looking at the data retrieved from the same database, some departments actively continue the education process with two names as the Department of Ceramics and Glass among the faculties with different names (Faculty of Fine Arts, Faculty of Art, Design and Architecture, Faculty of Art and Design, Faculty of Art, Design and Architecture, Faculty of Fine Arts, Design and Architecture, Faculty of Fine Arts and Design) (YÖK, 2021). Within the scope of this study, cases from prominent educational institutions in our country were used to ascertain the educational processes of candidate designers who would work in the manufacturing industry from the perspectives of industry employees, lecturers, and students. In this context, three institutions with different education processes and curricula were chosen as analysis. According to the opinions of sector employees, instructors, and students, the scope of ceramics education at the selected institutions, the competencies they offer, the points they fall short, and recommendations for a better education process are reported in the research.

Today, ceramic departments under fine arts faculties of universities in Turkey are much more associated with ceramic industry design units than education faculties and vocational schools in terms of employment. Education faculties provide education to raise art educators, whereas vocational schools provide education with the goal of training semi-skilled personnel in the field of ceramic industry; on the other hand, in addition to production units, faculties of fine arts aim to give more tailored education on industrial ceramic design processes in factories, through workshops or industrial courses. Fine arts faculties (A.Ü., 2021), whose major goal is characterized as "the capacity to identify, define, and solve art and design problems," described their curriculum profiles and employment opportunities as "being able to work as a designer in ceramic manufacturers or various industries." According to the research's scope, uncovering the views of industry employees, instructors, and students about fine arts faculties and the curricula of these faculties and creating suggestions for more effective and efficient education can make significant and valuable contributions to the field of fine arts considering their relationship with the industry.

## Method

### Research Model

This research is a qualitative study. After considering many qualitative research designs, it was found that the phenomenology method would be the most suited approach for this study. Phenomenology studies, one of the research approaches in qualitative research, “focuses on phenomena that we are aware of but do not have an in-depth and thorough knowledge of” (Yıldırım & Şimşek, 2013, p.78). According to Patton (2002), phenomenology is concerned with uncovering how individuals make sense of their experiences and translate their experiences into consciousness, both individual and collective meaning. Following the phenomenological research, the key question here is: *“What is the meaning, structure, and nature of these observed occurrences for a certain individual or group of individuals?”*. Researchers attempt to access each participant’s lifeworld to explore the inner world of subjective experiences” (Christensen, Johnson, & Turner, 2015, p. 408). “In-depth interviews with open-ended questions are the primary data gathering method utilized by the phenomenologist, and the participants are expected to write down their own experiences as a result of these interviews” (Christensen et al., 2015). “Final reports on qualitative phenomenology research are written in a narrative style. This report should contain specifics about the participants’ explanations and the methodology used to acquire the data. The strategy of data analysis should be determined. This should include a thorough discussion of the experience’s essential aspects, as well as its general characteristics.” (Christensen et al., 2015, p.410).

### Study Group

The study group for this study was obtained using the “typical case sampling method,” one of several purposive sampling methods. Purposive sampling, according to Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, and Demirel (2013, p.90), permits in-depth research by picking information-rich circumstances based on the study’s goal. They explained that it is preferred to meet certain criteria or work in more special situations. According to Merriam (2013, p.77), the typical case sample is picked to represent the example of a common person, circumstance, or event that is being examined. Interviews with 12 academic members, 16 students, and 15 factory design unit employees were conducted following these definitions and the research’s sub-objectives.

The most general categories may be defined as artistic development courses, ceramic chemistry and technology courses, industry courses, and general culture - general ability classes when the course contents of faculties of fine arts and ceramics departments in our country are reviewed. Despite the fact that faculties at many universities are attempting to extend and broaden their curricula by offering elective courses, students who graduate from ceramic departments tend to complete their undergraduate degrees in the manner shown above. In these departments, the instructors carry out the courses related to their fields of expertise. It was decided to incorporate

opinions from lecturers who taught industrial ceramics, decorative ceramics, and ceramic design techniques courses in the study group since the industrial field courses offered in the ceramics departments were specifically examined for this research topic. Hence, five instructors from Anadolu University's Fine Arts Faculty's Ceramics Department, four from Kütahya Dumlupınar University's Fine Arts Faculty's Ceramic-Glass Department, and three lecturers from Mimar Sinan Fine Arts University's Fine Arts Faculty's Ceramic and Glass Design were interviewed. While conducting interviews with 12 instructors, of six male and six female, it was discovered that the professional experience of the interviewees ranged from 10 to 40 years.

The education process for ceramic materials is arranged differently from the education process for other creative disciplines, which is understandable given the multifaceted nature of the educational requirements. The highly theoretical focus of artistic development courses, the importance of teaching students the science of ceramic chemistry, and the need to follow new and emerging technologies within the context of ceramic technology and industry course content all illustrate that the educational process must be handled with attention. As long as this education process is presented with diverse applications in different semesters, students' knowledge only matures in the final term, which is the 4th grade. Since the subjects such as industry, design, ceramics, and their relations with each other can be digested by the senior students, 4th-grade students who have taken industrial ceramic, ceramic technology, and decor courses and have knowledge about the industry were in regards to the subject of this research. Hence, seven students from Anadolu University's Fine Arts Faculty's Ceramics Department, five from Kütahya Dumlupınar University's Fine Arts Faculty's Ceramic-Glass Department, and four from Mimar Sinan Fine Arts University's Fine Arts Faculty's Ceramic and Glass Design were interviewed. Seven male and nine female students, all of whom were seniors, were interviewed.

It is noted that ceramic manufacturing areas in Turkey are concentrated in places with easy access to ceramic raw materials. For this reason, almost half of the entire manufacturing is performed in Bilecik - Eskişehir - Kütahya areas (Yenilmez, Ergeç and Kılıç, 2018, p.32). The companies in these locations, where the manufacturing of ceramic tile and ceramic sanitary ware is the most concentrated, as well as their design unit staff in these factories, were analyzed as part of the study. Likewise, consideration was given that the universities and companies involved in the research were all located in the same area. Because of the intensity of regional university-industry collaboration and the high level of interaction of graduate students with the industry beginning in the first semester of education, this data accurately depicts the study's overall goal. It was believed that in these areas, the level of factory-university collaboration and communication, how much they impact each other, and the reflections of educational, design, and industrial concepts on manufacturing could be more clearly recognized. Accordingly, 13 design unit employees were interviewed at six different factories in Bilecik, Kütahya, and Eskişehir. All of the respondents, except one, have finished their four-year

higher education. After retiring as a foreman from one of the country's top ceramic companies, a design unit employee continues as a design unit manager at a newly founded factory. When the interviews were examined, the work experience of unit employees ranged from fresh graduates to 28 years of experience, and among the 13 design unit employees, seven of which were men and six were women.

Thanks to its long history and the large number of individuals in the industry who have graduated from Mimar Sinan Fine Arts University Ceramics Department, one of the most significant art and design education institutions in our country, the department has been chosen for the study.

### **Data Collection Instruments**

In this study, the semi-structured interview technique was applied to collect data, and the researcher prepared the interview form. During the process of constructing the interview form, a review of the relevant literature was carried out, and the theses included in the database of the National Thesis Center of the Higher Education Institution were examined in the context of the research topic. The fundamental characteristics of the interview form, which is one of the data collecting tools, were identified and customized for the research subject, and opinions were sought from three experts, one of whom is an educational sciences specialist and the other two are specialists in arts education. Considering the expert opinions and the sub-objectives, the final version of the interview questions was determined by the researcher.

The curriculum and course contents of Anadolu University Fine Arts Faculty Ceramics Department (A.U., 2021), Kütahya Dumlupınar University Fine Arts Faculty Ceramics - Glass Department (KDU., 2021), and Mimar Sinan Fine Arts University, Fine Arts Faculty, Ceramics and Glass Design Department (MSFAU., 2021) were retrieved through the Bologna information packages they published on the internet (Lincoln & Guba, 2013, p.97 cited from Schwandt, 2001). When designing the semi-structured interview form, the place of educational processes and industry relations in the course material was reviewed and assessed as a data source for the interview form.

A preliminary application was conducted with sample participants under the supervision of expert opinion while constructing the semi-structured interview form. After making required revisions to the structure and content of the question, three different interview forms were finalized for instructors, students, and designers (factory representatives). Semi-structured interview questions were applied to three groups, namely ceramics industry designers, ceramics department faculty members (instructors), and 4th-grade students of the ceramics department.

### **Data Collection Processes**

The semi-structured interview approach, a qualitative data gathering tool, was carried out in three stages: interview preparation, interviewing and transcribing the information captured via a



voice recorder. In the preparation phase, factory unit managers and instructors participated in a preliminary phone call, and they were informed about the interview scope. On the other hand, students were identified through the examination of their qualities under the supervision of the instructors. Before setting up appointments, all three groups were informed that the information was being gathered voluntarily and that any audio recordings made during the interview would be kept strictly confidential.

Meetings were held with 15 factory design units, 12 instructors, and 16 students at the appointment time. Interviews were recorded with a voice recorder. All interview recordings were transcribed following the original content analysis. Another researcher examined the selected recordings' accuracy compared to the original sound recording to ensure that they were reliable.

### **Data Analysis**

The content analysis of the data gathered through semi-structured interviews was carried out as part of the study's scope. The main objective in content analysis is to attain the concepts and relationships that can explain the collected data. What is essentially done in content analysis is to collect comparable data within the framework of specific concepts and topics, and to interpret them by organizing them in a way that the reader can grasp what has been compiled" (Çepni, 2010, p.185). The data were evaluated and processed following the transcription of the audio recordings, rather than using the analysis programs that are often utilized in such research.

In the analysis of the texts obtained from the interviews, the qualitative data analysis process recommended by Huberman and Miles (2015) consisting of basic stages such as "data reduction," "data display," and "conclusion drawing" was followed.

### **Validity and Reliability in Research**

The opinions of sectoral designers in the industrial field, instructors of ceramic departments that provide industrial ceramics education, and 4th-grade students who took industrial ceramics classes from the ceramic department were recruited in order to provide data satisfaction and to cover a broader, consistent, and reliable audience of information through determining the number of people who would represent their disciplines. For the research objectives, the first questions that spring to mind have been drafted in a general sense without consideration to the scope and content evaluation. Following expert opinions, a review of the prepared questions was carried out, and it was determined which questions should be included in the interview form. There were several probing questions prepared in order to further the inquiry, beginning with the key questions about the expectations of the ceramics industry and the educational programs of the ceramics department for the employees in the factory design unit and the instructors in the ceramic departments as well as the 4th-grade students. For the prepared interview questions, opinions were received from the designer, instructors,

and linguists. Following the expert opinions, the scope, content, and placements of the questions were changed while considering the duration of the interview.

In order to check the validity of the interview form, the layout of the applied interview form, and the interview process, a pilot experiment was applied to one designer, instructor, and student. When interviewing with a participant in a pilot scheme that is not intended to gather data, it is required to test the applicability of the interview form by stating that the interview is part of a pilot scheme, make the necessary revisions, and add new questions as needed (Yıldırım & Şimşek, 2013, p.165). For this purpose, the content of the questions, the language used, the response of the participants, the duration of the interview in the pilot scheme were evaluated, and the semi-structured interview form was rearranged and tried to be improved. After this stage, the data collection process was started.

In order to support the validity and reliability of the research, the interviews were recorded using a voice recorder. The interview records were listened from a voice recorder, and the conversations were transcribed as they were. Later, these transcriptions were used for direct quotations in the findings and comments section. The interviews in the text form were interpreted through content analysis. The researcher determined the codes and themes that emerged from the content analysis and provided expert control.

After the interviews, another researcher analyzed the data and document analysis results collected from the sector designer, instructors of the ceramics department, and fourth-grade students; And then, using the formula "Reliability = Consensus / Disagreement + Consensus x 100," the outcomes of mutually created coding and document analysis were compared. The intercoder reliability coefficient was 85% in the interviews and 97% in the document analysis. According to Hubermann and Miles (2015), intercoder reliability higher than 80% is sufficient.

### **Ethical Permissions of the Study**

Throughout this analysis, all guidelines specified to be applied within the scope of the "Scientific Research and Publication Ethics Directive for Higher Education Institutions" were implemented. None of the actions that were stated under the title "Actions Against Scientific Research and Publication Ethics," which is the second part of the directive, were performed during the study.

### **Findings and Discussion**

The codes and themes derived from content analyses of industry representatives', instructors', and students' perceptions about the ceramics department curriculum at faculties of fine arts in relation to industry expectations are shown in Table 1. The data obtained were grouped under eight themes and tried to be expressed by dividing them into categories. While quoting the statements of the

interviewees in the comments section, they were expressed with abbreviations such as Instructors (I), students (S), industry representatives (IR).

Table 1. *Opinions on ceramic art education*

THEME	Category	Instructor (n=12)	Industry representative (n=15)	Student (n = 16)
Qualifications to work as a designer in the industrial ceramics industry after completing a bachelor's degree	Adequate	11	4	9
	Not Adequate	1	11	7
The need for development and adaptation after education		4	15	10
Employment Opportunities	Adequate	2	-	1
	Not Adequate	10	-	8
Updates/regulations that educational institutions need to make	The need for updating the technologies used in education	7	12	3
	The development/update needs for instructors regarding industrial production	1	2	1
	The need to make a greater contribution to the educational process through internship training	-	3	2
	The need for qualified foreign language education	-	2	1
	The need to increase the sectoral partnership of universities	2	10	5
	The need for an education program that provides students with flexibility and originality	-	-	4
	The need for an alumni tracking system	-	-	1
	The need to improve the course content for industrial product design (Computerized design, surface design, and up-to-date	2	15	1

	software)			
	The need for including sanitary ware design and applications in industrial product design course contents	-	3	-
The fact that ceramic manufacturers do not need design and designer because of copy products	The need to eliminate barriers set against the originality of industrial ceramics due to sectoral concerns	2	1	-
	The need to update the education programs in line with the sector within mutual communication and being aware of recent developments	3	10	5
Other elements related to the industry and the education process at the university				
Valuing the idea of design or creativity with knowledge in technological tools as the same (the one who knows technology also knows design)	The need to teach and implement concept contents of sectoral design, designer, and creativity starting from the school days	3	1	2
The mission of FAFs(Fine Art Faculty) and Industrial ceramic design	Industrial ceramic design should be withdrawn from FAF departments and integrated into design faculties / FAFs should provide education on pure art.	1	-	-
	The need to increase the number of theoretical courses to offer foundational knowledge	2	-	1
	Student / Designer's need to know industrial manufacturing processes	1	3	-
	The need of controlling the number of FAFs and FAF students while taking employment opportunities and qualifications into account	4	-	1

The answers given under the theme of the qualifications to work as a designer in the industrial ceramics industry after completing a bachelor's degree are grouped as "adequate" and "not

adequate.” According to the analysis findings, the instructors with the highest frequency are the participants thinking that the education is adequate. On the other hand, a significant contrast in the comments of the industry representatives draws attention. While I2 in the adequate category stated personal opinions as

“Our students receive an adequate education that prepares them to work as designers in the ceramics industry after graduation. In this regard, our students who improve themselves as designers in ceramic companies through internships and training and gain experience upon graduation have a greater opportunity.”;

one of the industry representatives, IR9 in the inadequate category, expressed personal opinions as follows:

“I believe that education opens up one’s horizon in terms of raw design, but I do not believe that the ability of a human being to become a designer in four years is adequate. Therefore, it is an inadequate process. I believe that people’s horizons will be broadened as a result of their experiences and the people they meet, as well as the environment in which they live.”

Under another theme, “the need for development and adaptation after education,” another industry representative, IR1, said that

“Photoshop ranks first among all because it is a versatile program. The interface we use in Photoshop is a unit that only affects the ceramic sector, so where and how you utilize it is crucial. It has no course or training. Only in a ceramic factory you can progress through a master-apprentice relationship. It’s hard to experience it outside. As a result, even if you have completed the ceramic factory, you must restart this factory from scratch. Photoshop, for which I had to put in extra effort, became a field of application for industrial ceramics..... In fact, it was entirely a trial and error process since everything you do is right in front of you as a product, so you can’t tell if your actions are ahead of or behind unless you do them. We can say that it is one year, it is a minimum of one year for a staff who normally starts from scratch to become capable of leading production alone.”

and made clear that it is necessary to receive a training and development process again in the industry after designers complete their education at university.

Looking at data of instructors and students in which they expressed their opinions on the theme of “employment opportunities,” there is a significant difference between these two groups. Industry representatives, on the other hand, did not express an opinion on this issue. In the category of “those who find employment opportunities adequate” under this theme, I3 stated that “...*in fact, all of our university’s first-term graduates are in key roles in the factories right now. The chief of Eczacıbaşı is also one of us, they are in good positions in all factories, and solid experience now*”. In the category of “those who

find employment opportunities inadequate,” which is the second category of this theme, S3 stated opinions as follows:

“Definitely. Looking for a job after graduation is an open wound for all fine art faculty students. We have to continue our lives. How many of us make art. If 40 people are graduated, 10 of them are working in the ceramic industry utmost. The other 30 people have transitioned to other sectors or are unemployed.”

and hence, stressed the lack of employment opportunities.

There are 9 categories under the theme of updates/regulations that educational institutions need to make. The category of “the needs for updating the technologies used in education” within this theme draws attention as the category with the highest frequency. When we examine the groups within them, we observe that this view is mostly embraced by industry representatives. IR14 among industry representatives put emphasis on shortcomings as follows:

“When I came here, I did not know much about computer programs. For example, when the first question was asked about photoshop knowledge at work, I was not at the level to say I knew photoshop when I got out of school. Because, while I was in school, courses in digital design, sorry, computer-aided design were included in the curriculum. Until then, those courses were not available in Afyon, and I don’t know about other faculties. We started there. Apart from that, I have never seen any information regarding the machinery utilized in the factory throughout the ceramic machines and technology courses we studied. For example, I heard about Kerajet for the first time in my factory; the same goes for machines like Kerala Print 6 heads, 7 heads. These heads seem as channels in Photoshop; this is the most basic knowledge, but it was not taught in school.”

In the second category of this theme which is “the development/update needs for instructors regarding industrial production,” one of the industry representatives IR13 mentioned the development/update needs for instructors with the following statements:

“If a photoshop course is provided at FAF, especially in industrial courses, these courses should be given by a person from industry to expand the field and increase the job opportunities for students. In other words, someone who has worked in the ceramics industry before should teach that course. ....Because the knowledge of the teacher we have at school was not enough, this person was learning photoshop with us, so we had insufficient knowledge when we came for work”.

In the next category, namely “the need to make a greater contribution to the educational process through internship training,” industry representatives and students expressed their opinions,



while instructors did not express any opinion on this issue. Industry representative IR5 stated that internship training could contribute greatly with the following statements:

“The training we receive at school actually includes the internship period, I think this internship period could have been different. If we had an internship running in parallel with the school, that is, an internship period that goes along with the workplace, I think it would be more productive in real life.”.

In the fourth category of this theme, “need for qualified foreign language education,” industry representatives and students expressed their opinions, while instructors did not express any views on this issue. Industry Representative, IR15, mentioned the shortcomings of language education by stating that *“Some fields of expertise are not sufficient in the institution, of course, especially the foreign language is a problem for me. We couldn’t receive enough education for a foreign language.”* The industry representatives have the highest frequency in the category of “the need to increase the sectoral partnership of universities” in the education process of universities. IR2 stated that

“... Do the instructors do it, or does the university itself help; this is not only for us; it may also apply to engineers because they complain about the same things. Of course, training for R&D, PD, enameling in a workshop can be provided with the employees, in the city of the university or by residing in a hotel, for instance, if the instructors somehow arrange it with some companies. Because I can’t associate the industrial work with the work, we do at school.”

while pointing out the importance of industry relations in the education process. IR6 from the category of “the need to improve the course content for industrial product design (Computerized design, surface design, and up-to-date software),” which is another category having industry representatives with high frequency said that

“...with our friends, we created designs by computer-aided programs. There are several programs on this issue. Everyone should have such training. But that takes time. Today we also have models made via CNC machines. We have a team working on this. But up to a point, it can offer you a module. However, based on what we can see in the shape of a washing closet, such ideas do not appear to be as simple as they appear to be right now. As a result, it must be done by hand. In this field, knowing only a technical drawing program in the sector is quite insufficient.”

and brought attention to this category. I1 expressed personal opinions regarding the category of “the need to eliminate barriers set against the originality of industrial ceramics due to sectoral concerns,” which is the first of the two categories under the theme of “ceramic manufacturers do not need design and designer because of copy products” by putting forward following statements:

“In Turkey, marketers lead the designer. We talked and discussed this a lot. It’s all about the marketer. The marketer knows fashion. Knows fashion, not technology. He or she is not familiar with the technology, but he or she is familiar with the culture to whom he or she is selling. Hence, they can state that we can sell it to Arabs, but we are designers. The designer doesn’t need to know that much if you’re actually a designer. If you say you will sell it to the Arabs, the designer will put the bidet nozzle then. It should be only about it, but I don’t expect this from any factory in Turkey. That job is done by marketers in Turkey. Now almost every factory calls for the marketer if you say you are a decor designer. Which decor is the most popular in the market, what is the most popular color, which country is the most sold? This and that. He or she says; this is the trend, this is the example. It is obvious because it is sold in the market.”

and thus, the participant represents the current state of the original design and designer phenomena in the Turkish ceramics sector in light of sales-marketing concerns. Within the second category of this theme which is “the need to update the education programs in line with the sector within mutual communication and being aware of recent developments, IR9 stated that

“The designer in the factory, the employee in the factory, the engineer in the factory are already following the trends and reading the articles. There is a compelling need to improve oneself and generate products comparable to or better than those produced by competitors. But schools don’t have that. As we say, design is a personal thing, something that will come with experience, so it is up to that factory. The company maybe find someone with a wide imagination or cannot find any. I don’t think it is relevant to education at school. Therefore, providing training including the industry itself is necessary for transition to the industry.”

and in this way, expressed the necessity of establishing the connection between industry and school during education.

After the analysis, the title named “other elements related to the industry and the education process at the university” was created. These analyses concluded the two themes under this title. In the category of “Industrial ceramic design should be withdrawn from FAF departments and integrated into design faculties / FAFs should provide education on pure art,” which can be considered as an attention-grabbing category, I4 mentioned that

“Art education and industrial design are very different things. The product of the two is very different. The industrial product business produces items for sale that are designed to appeal to the aesthetic tastes of the general public. They are unique. It depends on the artist’s sentiments and thoughts, as well as their political opinions, rebellions, protests, and upheavals against the Ecole, whereas industrial production remains unaffected. Its concern is not aesthetics. Put another way, and it should suit the buyer’s taste, have a function, and be best

suitable for people. It should be ergonomic. It should also be suitable for mass production. Therefore, there is a gap between it and the art product. Therefore, industrial design should be separated from the ceramic department of FAF and integrated into design faculties. Only art education should be given in FAF. This separation is necessary because art and industrial design will remain tremendously intermingled as long as things continue to be this way. Those two are different fields. Is it possible to apply art Ecoles to industrial design? It depends on the design's capability and the idea's creativity. For example, if conceptual art is the current fashion at present, it is possible that some of these themes can be applied to industrial items; however, whether manufacturers will create it or not, and whether people would purchase it, there is a risk in it. I don't think the factory will take that risk. Because it comes with a current aesthetic concern and also fashion. Fashionable productions are required, as is the factory's competence to make a profit. It will take care of its workers and make a profit. So an artistic industrial design may not sell."

and hence emphasized the distinctions between artistic and industrial ceramics education, claiming that these distinctions caused educational confusion. Therefore, the interviewee argues that these two areas should be divided and that education should be provided for both areas in compliance with its intended purpose. During the analyses, the category of "the need to increase the number of theoretical courses to offer foundational knowledge" was created. While instructors and students expressed their opinions, industry representatives did not express any views in this category. I6 expressed views regarding this category as follows: *"Increase the number of theoretical courses that will give greater computer skills and a solid theoretical basis."* Within the "the need of controlling the number of FAFs and FAF students while taking employment opportunities and qualifications into account" under the other elements theme, I8 highlighted the excessive numbers of graduates and problems regarding employment with the following words:

"Unfortunately, there are too many. There are some vacancies, but these are for qualified students who know programs yet, it is not enough because they have their own well-established staff. I am also in contact with some factory owners in Eskişehir. They always say that we have an established staff. Also, factories are not very attractive for students and employees. They can lay off employees out whenever they want. This repulses people from the idea of working in factories regardless of the department. The same goes for working in shifts. Especially for women. Therefore, I cannot say positive things about employment opportunities. The number of factories is already known. There are 80 FAFs. If 10 of them graduate every year- actually, there is more, it becomes 800 people. Ten factories cannot employ 800 people every year."

### **Conclusion, Discussion, and Suggestions**

In this study, the same questions were asked to uncover the views of 12 instructors working at three different universities. The first question asked to them was, "Assuming that some of your graduates will work in the ceramics industry, could you please assess the education offered to the students of your institution?". The majority of instructors claim that their students are qualified to work as ceramics designers. Yet, the foundation of this argument is not well supported by evidence. At the very least, although this point is being made, the respondents did not provide evidence on what kinds of flaws become relevant when designer competencies face industrial needs. The responses to other questions demonstrated that new trends were not covered in the competence category, particularly within the scope of designer competencies. The academic study should include the responsibility of all educators who instruct in the fields of ceramics to partake in informative studies covering current developments in the ceramic industry.

In response to the same question, industry representatives indicated that, contrary to all of the arguments made by instructors, the students were not eligible to work as designers in the industry. This response rate shows that the academic staff and the industry representatives do not meet in a common ground. While all industry representatives' expectations are confined to the demands of their particular production facility, and industry needs dictate maximum efficiency, the instructor's scope of qualification has been seen to be fully independent of the sector.

Industry representatives should be knowledgeable of university curricula and their motives for being there, and they should contribute to this information. This process is the beginning of the process of employing specialists. This participation process will reduce the time required to find competent workers. Kurt and Metin (2013) emphasized the importance of the regulatory support provided by the state with the following statements: "Industry representatives should be considered as teaching staff. Current legislation allows this. Only showing willpower will be enough". Furthermore, human resources units in the ceramics industry should explore scholarship and technical support approaches, and they should recognize the need to develop organic relationships with departments and faculties that teach professionals in their respective fields. The involvement in the training process should be handled by the human resources departments of industrial companies to contribute to the development of their employees' experiences and earlier competency achievement, rather than by the typical employer psychology.

Even though the students' responses to the same question were near to the numerical average of the instructors and industry representatives, it was discovered that they did not have a clear understanding of what the criterion of competency expected was in the first place. Especially the students who want to be employed in the ceramics industry do not consider themselves adequate in the field. To alleviate this concern, the following procedures should be followed upon acceptance of students into ceramic education: Courses should be offered in which students may watch and learn

about the working conditions and developments in the ceramics sector, and seminars should accompany such courses. Additionally, it appears that selecting instructors to teach these courses based on their experiences will be critical to the process's quality.

In the instance of graduates working in the ceramics industry, it was investigated if further training was required for the newly hired designer to adjust to the company's requirements, and the majority of instructors argued that it was not. However, the representative of the employing institutions states the student's sectoral adaptation training is necessary. This contradiction reveals a lack of communication between the university and the industry, preventing instructors from sharing their knowledge and experience and allowing both sides to assess the results collaboratively.

Instructors should refresh their practical knowledge of the ceramic business at least once every two years, and they should remember that they will raise human resources for the industry with this updated information. Because rapidly changing industrial technology forces the design processes to change at the same pace.

Responding to the same question, it is clear that all industry representatives consider this alignment process mandatory because they lack sufficient knowledge about the accomplishments of university education provided and assess these individuals' knowledge solely based on the design needs of that factory. However, if industry representatives could keep up with current teaching processes, they would recognize their chance to assist designer personnel in transforming their information to the industry's advantage. Industry representatives can help the designer in adapting design skills to industry requirements rather than designing itself.

Ceramic industry human resource units should evaluate potential workers' qualities in light of their own production platforms' needs and develop projects and agreements that facilitate university-industry collaboration, as well as reports outlining their needs. It was said in Korkmaz et al. (2013) that "planning for mutual studies by bringing universities and institutions in professional life together and conducting various training and organizations in this direction would play a significant role in university-industry collaboration" (2013, p.847). Providing the aforementioned reports created by the ceramic industry will ensure the collection of sufficient data for the realistic revision of the curriculum. Students answered the question regarding the importance of adapting to the industry, similar to the responses of industry representatives. These responses indicate that if a student is employed in the industry, they would feel concerned about not being good enough.

During ceramic education, the students should embody their decision by researching realistic information about the field and job they will have after graduation. If this decision becomes final during the school years, asking for help to make up for the shortcomings they have through the university's capabilities will be much easier. Furthermore, by voluntary engagement in project-based collaborative studies, students will be able to make up for their shortcomings in a timely way.

Instructors, industry representatives, and students have deemed it necessary to update the curricula of the institutions providing ceramics education to meet the ceramic industry's needs and thus raise human resources that will contribute to the country's economy. All respondents agreed that the content of these updates should stress the need for foreign language education to keep up with the world while also focusing on ceramic technology and the fields required by the ceramics industry. A student participant in the research stressed the need to develop an alumni tracking system to ensure the updates are adequate. All industry representatives stressed that the primary shortcoming of the course content was a lack of understanding of computerized design and that it was unavoidable that current software applications be incorporated into the curriculum.

Throughout the ceramic education process, both the design and ceramic technology education disciplines should be updated to meet the needs of manufacturing, with an emphasis on stakeholders' feedback. This situation was expressed in the Turkish ceramics industry strategy document and action plan report of the Ministry of Science, Industry, and Technology of the Republic of Turkey (2013, p.55) as follows: "The education system of our country is inadequate to meet the needs of the labor market. It is critical to update the existing vocational curriculum in collaboration with all relevant stakeholders and make vocational education sufficiently adaptable to changing trends of the labor market. Additionally, alignment with the ceramics industry should commence during the undergraduate degree via project-based studies in the application parts of the curriculum.

It is recommended that program updates on ceramic design be assigned to design departments for specialization, considering the employment fields of ceramic departments. The distinct differences between the candidate who will work as an artist within the scope of ceramic art and the candidate who will work in the industrial ceramics sector within design education should be divided into at least two semesters in the department's curriculum.

## Kaynakça

- Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü. *Bologna bilgi paketi* (2021).  
<http://abp.anadolu.edu.tr/tr/program/dersler/194/13> sayfasından erişilmiştir.
- Büyükoztürk, Ş. & Çakmak, E. K. & Akgün, Ö. E. & Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Christensen, L. & Johnson, R. & Turner, L. (2015). *Araştırma yöntemleri: Desen ve analiz*. (A. Aypay, Çev.), Ankara: Anı.
- Çepni, S. (2010). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Trabzon: Celepler.
- Çevik, N. S. (2015). Avrupa seramik sanatında endüstrileşme süreci ve cumhuriyet sonrası Türk seramik sanatına yansımaları. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(16), 77-95.  
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/192626>
- Ergüven, E. U. (2015). *Seramik yer ve duvar kaplama sektöründe toz maruziyetinin iş hijyeni açısından değerlendirilmesi*. İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlık Tezi, Ankara.  
<https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/1414/esraulucerguven.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Güven, G. G. & Karakuş, G. (2016). *Türkiye tasarım kronolojisi. "Biz insan mıyız"* 3. İstanbul Sanat Bienniali İstanbul. [http://bizinsanmiyiz.iksv.org/wp-content/uploads/2017/11/seramik\\_tr\\_opt.pdf](http://bizinsanmiyiz.iksv.org/wp-content/uploads/2017/11/seramik_tr_opt.pdf) sayfasından erişilmiştir.
- Huberman, B. M. & Miles, A. M. (2015). *Nitel veri analizi*. Ankara: Pegem Akademi
- Kaya, İ. (2010). *Pazarlama Bi'Tanedir*. İstanbul: Babıali Kültür Yayıncılığı.
- Korkmaz M. & Aras G. & Yücel A. S. & Bacaksız P. (2013). Küreselleşme sürecinde üniversitelerin iş ve sanayi sektörüyle olan ilişkileri ile öğrencilerine sağladığı avantajların uygulamalı örneği. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8), 847-858.  
[https://turkishstudies.net/turkishstudies?mod=makale\\_tr\\_ozet&makale\\_id=16435](https://turkishstudies.net/turkishstudies?mod=makale_tr_ozet&makale_id=16435)
- Kurt, Ü. & Metin, Y. (2013). Üniversite-sanayi işbirliği: Dünü, bugünü, geleceği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 17(1), 50-57.  
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/193882>
- Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü. *Bologna bilgi Paketi* (2021).  
<https://obs.dpu.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=18&curSunit=18131> sayfasından erişilmiştir.
- Lincoln, Y. S. & Guba, E. G. (2013). *The constructivist credo*. Chicag: Left Coast.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma*. Ankara: Nobel.



Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik ve Cam Tasarımı Bölümü.

*Bologna Bilgi Paketi* (2021). <https://www.msgsu.edu.tr/faculties/guzel-sanatlar-fakultesi/seramik-ve-cam-tasarimi-bolumu> sayfasından erişilmiştir.

Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods*. Newbury Park, CA: Sage Publications, Inc.

T.C. Bilim Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Genel Müdürlüğü (2013). *Türkiye seramik sektörü strateji belgesi ve eylem planı*. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/01/20130125-35-1.pdf> sayfasından erişilmiştir.

T.C. Kalkınma Bakanlığı (2015). *Onuncu kalkınma planı (2014-2018) seramik çalışma grubu raporu*. <http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/zet%20htisas%20Komisyonu%20Raporlar/Attachments/266/Seramik%20%C3%87a%C4%B1%C5%9Fma%20Grubu%20Raporu.pdf>. sayfasından erişilmiştir.

Yenilmez, F., & Ergeç E. H. & Kılıç, E. (2018). *Türk seramik sektöründe ekonomik panorama ve ar-ge ihracat etkileşimi*. Eskişehir: Nisan Kitabevi.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

YÖK. (2021). *Yükseköğretim bilgi yönetim sistemi*. <https://istatistik.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.